

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ГОЛОВНИХ ПОДІЙ
У СФЕРІ ОСВІТИ, НАУКИ Й КУЛЬТУРИ, ОПРИЛЮДНЕНИХ
ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ**

у вересні-жовтні 2022 р.

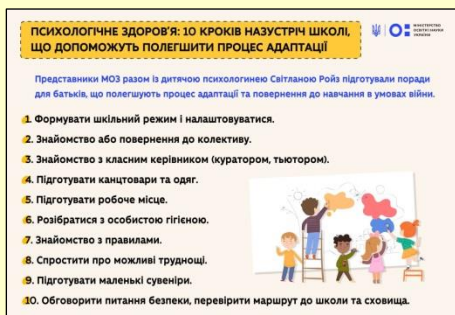

Укладач:

***Годецька Т. І.**
науковий співробітник відділу
наукового інформаційно-аналітичного
супроводу освіти ДНПБ України
ім. В. О. Сухомлинського*

У вересні-жовтні 2022 р. національними засобами масової інформації оприлюднено актуальну і важливу інформацію у сфері освіти, науки та культури.

10 КРОКІВ НАЗУСТРІЧ ШКОЛІ: ПОРАДИ ДЛЯ БАТЬКІВ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/psihologichne-zdorovya-10-krokv-nazustrich-shkoli-sho-polegshat-proces-adaptaciyi>,

- офіційного вебсайту Житомирської РДА:

<https://zhrtda.zht.gov.ua/psykholohichne-zdorovia-10-krokv-nazustrich-shkoli-shcho-polehshat-protses-adaptatsii/>

Поради для батьків, які допоможуть полегшити процес адаптації та повернення дитини до навчання в умовах війни, підготували представники МОЗ разом із дитячою психологинею Світлоною Ройз.

Експерти рекомендують:

- **Формувати шкільний режим і налаштуватися**

Нагадайте дитині про важливість навчання й цінність знань. Зробіть символічне свято, що закріпить перехід від відпочинку в робочу осінь. *Важливо передбачити* час не лише для навчання й виконання домашніх завдань, але й для прогулянки, ігор і відпочинку після занять.

- **Знайомство або повернення до колективу**

Коли дитина відчує безпеку в колективі, вона здатна приступити до ефективного навчання. Тому першокласникам, а також тим, хто йде до нової школи, необхідно познайомитися хоча б із кимось з однокласників завчасно. Тож спробуйте домовитися про онлайн-зустріч або знайомство в парку. Якщо дитина сумує за колишніми друзями, ви можете організувати дзвінок чи відеозустріч, під час якої діти зможуть поспілкуватися й розповісти один одному про нові умови життя.

- **Знайомство з класним керівником (куратором, тьютором)**

Якщо вчитель незнайомий, учням 1-4 класів важливо побачити викладача, почути голос, «відчути» нову людину. Малята (особливо ті, хто не був у садочку) чутливі до нових типажів. Їм потрібно хоча б подивитися на школу та переглянути фото майбутніх учителів, це сформує уявлення й «місточок» із новими реаліями.

- **Підготувати канцтовари та одяг**

Вибір нового створює атмосферу радісного очікування. Проведіть ревізію канцтоварів і шкільного вбрання, закупіть за можливості необхідне. Важливо залучити дітей до вибору канцтоварів. Одяг для першокласників і гіперчутливих дітей повинен бути максимально комфортним: відповідного розміру, із мінімальною кількістю швів, без тісної горловини. Якщо тілу дитини дискомфортно, школяр не зможе зосередитися на навчанні. Першачкам також важливо вміти самостійно одягатися, розстібати й застібати одяг. Потренуйтеся робити це вдома.

- **Підготувати робоче місце**

Позначте в помешканні робочу зону. Нехай це буде частина столу або поличка зі шкільним приладдям – процес упорядкування організовує та [налаштовує](#), а «перехід» у інший простір допомагає продуктивно виконувати роботу. Важливо, щоб ноги під час сидіння спиралися на підлогу або підставку. У полі зору учня повинно бути якнайменше відволікаючих предметів, іграшок.

- **Розібратися з особистою гігієною**

Якщо дитина йде до нової школи (або в старій зробили ремонт), варто дізнатися про вбиральню заздалегідь. Якщо туалет незвичної для дитини конструкції – слід навчити школяра ним користуватися. Для учнів початкових класів важливо закріпити навички самообслуговування: гігієна, зокрема й миття рук, переодягання.

Також важливо показати розміщення зон: де їсти, займатися, ходити в туалет тощо.

- **Знайомство з правилами**

Якщо діти навчатимуться незнайомою мовою, важливо завчасно з'ясувати правила школи: що можна робити, а що заборонено. Також варто поговорити з дитиною про традиції й особливості місцевості, в якій ви тимчасово проживаєте. Обговоріть меню: у деяких країнах існують серйозні правила щодо шкільного харчування, яких слід дотримуватися. [Разом із дитиною продумайте ідеї сніданків і перекусів до школи. Із першачками можна пограти в ланч: діставати їжу з ланч-боксу, користуватися серветками.](#)

- **Спростити можливі труднощі**

Якщо є така можливість – пройдіться школою. Дітям важливо фізично «відчути» місце, торкнутися парти, піти до туалету, побачити їдальню. Для дітей, які виїхали за кордон і одразу навчатимуться незнайомою мовою, добре було б підготувати картки з основними поняттями: туалет, вода, допоможіть тощо. Поясніть школяреві, що якщо виникне потреба в допомозі, то треба звернутися до класного керівника або тьютора.

- **Підготуйте маленькі сувеніри**

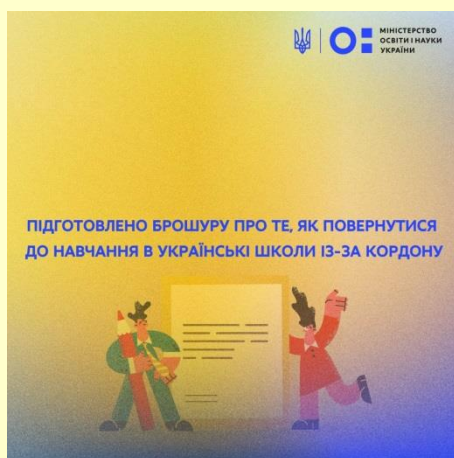
Підготуйте маленькі дрібнички, які вкладатимете впродовж першого тижня або місяця у шкільний рюкзак дитини: маленькі листівки або записки, м'який брелок, який можна стискати в руці, браслетик (можна такий, як у мам чи тата), ручку з блискітками, кишенькову дзигу. Дрібнички нагадають про турботу та допоможуть зняти напругу.

- **Обговорити питання безпеки, перевірити маршрут до школи та сховища**

Пригадайте або дізнайтеся шлях до школи, пройдіться ним і обговоріть дії у разі сигналу повітряної тривоги. З малюками можна намалювати або надрукувати карту маршруту до школи. Скажіть дітям не виходити зі школи не попередивши вчителя та батьків. Школярам в Україні необхідно нагадати, що не можна нічого чіпати на вулиці, піднімати з землі предмети, залазити на дерева.

БРОШУРА ДЛЯ БАЖАЮЧИХ ПРОДОВЖУВАТИ УКРАЇНСЬКУ ОСВІТУ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:
<https://mon.gov.ua/ua/news/pidgotovleno-broshuru-pro-te-yak-zdobuvati-ukrayinsku-osvitu-dityam-yaki-timchasovo-perebuvayut-za-kordonom>,

- офіційного сайту ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України»:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3562628-ukrainski-skolari-za-kordonom-zmozut-navcatisa-za-ukrainskou-ta-miscevou-programami-mon.html>

Брошуру про організацію навчання дітей, які тимчасово перебувають з родинами за кордоном та бажають продовжувати здобувати українську освіту підготували Офіс віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції у співпраці з Міністерством освіти і науки України.

Зважаючи на те, що у багатьох країнах Європи здобуття освіти у місцевих навчальних закладах є обов'язковим, Україна пропонує своїм громадянам різні форм навчання за національною програмою. Для учня освітній процес може бути організовано у зручний час дистанційно, паралельно зі здобуттям освіти у країні перебування.

Завантажити брошуру можна за [посиланням](#). Брошура містить інформацію про освітні можливості для українських учнів та вчителів за кордоном, а також про ресурси з навчальними матеріалами, до яких надано безоплатний доступ.

Інформацію щодо організації освіти за кордоном також можна отримати через освітній чатбот на платформі «[Телеграм](#)» або «[Вайбер](#)».

СЕРТИФІКАЦІЯ ВЧИТЕЛІВ 2022

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/sertifikaciya-vchiteliv-2022-majzhe-2-tis-uchasnikiv-projshli-reyestraciyu>,

- офіційного сайту Департаменту освіти Харківської міської ради:

<http://www.kharkivosvita.net.ua/news/9426>

За інформацією МОН України Український центр оцінювання якості освіти повідомив, що в «Кабінеті учасника сертифікації» розміщено листи-виклики, у яких зазначено адреси пунктів проведення незалежного тестування.

Цьогоріч майже 2 тис. учителів початкових класів успішно пройшли реєстрацію для участі в сертифікації.

Найбільше учасників сертифікації за регіонами:

- Львівська обл. – 200
- Київська обл. – 168
- Дніпропетровська обл. – 144
- Вінницька обл. – 120
- місто Київ – 104

На початку вересня відбувся перший етап сертифікації – незалежне тестування фахових знань та умінь учителів початкової школи.

На ютуб-каналі Українського центру оцінювання якості освіти 14 та 15 вересня були проведені вебінари, під час яких фахівці прокоментували усі завдання тесту й відповіді до них.

ПРИЗУПИНЕННЯ СПІВПРАЦІ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/ukrayina-vihodit-zi-skladu-chleniv-obyednanogo-institutu-yadernih-doslidzhen>,

- сайту InfoAtom:

<https://infoatom.news/2022/09/06/0609202221412>

На засіданні Уряду 2 вересня 2022 року прийнята постанова КМУ «Про вихід із складу членів Об'єднаного інституту ядерних досліджень» (ОІЯД).

ОІЯД – міжнародна міжурядова науково-дослідна організація, розташована у місті Дубна Московської області рф. Її засновниками є 18 держав-членів. Основними напрямками теоретичних і експериментальних досліджень Об'єднаного інституту ядерних досліджень є ядерна фізика, фізика елементарних частинок і дослідження конденсованого стану речовини. Інститут заснований відповідно до Угоди про створення Об'єднаного інституту ядерних досліджень від 26 березня 1956 року.

Враховуючи рішення Ради Європейської організації з ядерних досліджень (ЦЕРН) від 8 березня 2022 року щодо неприйнятності співпраці з країною-агресором у науково-технічній сфері, вжиття заходів щодо призупинення співпраці ЦЕРН із профільними установами рф, що функціонують на території країни-агресора і учасником яких є й Україна, Постійне представництво України при Відділенні Організації об'єднаних Націй та інших міжнародних організаціях у Женеві звернулося до МОН як до центрального органу виконавчої влади України, що опікується питаннями міжнародної науково-технічної співпраці, з пропозицією ініціювати перед Кабінетом Міністрів України проєкт рішення про вихід із членства організацій, штаб-квартири яких розташовані на території країни-агресора, зокрема Об'єднаного інституту ядерних досліджень.

Відстороненість та бездіяльність науковців ОІЯД щодо трагічних подій в Україні, спричинених збройним вторгненням військ російської федерації на територію нашої країни 24 лютого 2022 року, українськими вченими засуджено та прийнято рішення щодо призупинення співпраці з ОІЯД.

Зауважимо, що постанова Кабінету Міністрів України «Про вихід із складу членів Об'єднаного інституту ядерних досліджень» спрямована на захист національних інтересів та національної безпеки України.

ПОВІТРЯНА ТРИВОГА У ШКОЛІ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:
<https://mon.gov.ua/ua/news/onlajn-kurs-dlya-osvityan-psyhologichna-bezpeka-doroslih-ta-ditej-pid-chas-povitryanoyi-trivogi-u-shkoli>,
- офіційного вебсайту Департаменту освіти та науки Одеської міської ради:
<https://osvita-omr.gov.ua/psykholohichna-bezpeka-doroslykh-ta-ditej-pid-chas-povitrianoi-tryvohy-u-shkoli-onlajn-kurs-dlia-osvitian/>

Міністерство освіти і науки України спільно з Фондом «Східна Європа» запустили новий безкоштовний онлайн-курс для освітян «Психологічна безпека дорослих та дітей під час повітряної тривоги у школі».

Ведуча курсу (авторка) – Світлана Ройз, дитяча та сімейна психологиня-практик із 20-річним досвідом. Під час курсу учасники дізнаються:

- як скласти алгоритм дій для переходу в укриття;
- як допомогти дитині швидко подолати панічну атаку;
- як повернутися до навчання, коли повітряна тривога закінчилась;
- як реагувати на різні стресові ситуації, що можуть виникнути у дитини.

У курсі крім теоретичного матеріалу є багато ігор та вправ, які допоможуть приборкати тривожність і повернутись у ресурсний стан.

Онлайн-курс розроблено в межах Програми «Безпечна школа», яка реалізується Фондом «Східна Європа» у співпраці з ДСНС, МОН та МВС. Фінансову підтримку надають «Eurasia Foundation», «Terre des Hommes», «ЕРАМ Україна», «Baker Tilly International» та «METRO Україна».

ЕЛЕКТРОННІ ПІДРУЧНИКИ (1–11 КЛАСИ) У ВІЛЬНОМУ ДОСТУПІ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:
<https://mon.gov.ua/ua/news/elektronni-pidruchniki-dlya-navchannya-v-umovah-voyennogo-stanu-rozmisheno-u-vilnomu-dostupi>,

- офіційного єдиного вебпорталу органів виконавчої влади України:

<https://www.kmu.gov.ua/news/vseukrainska-shkola-onlain-zabezpechyt-bezperervne-navchannia-uchniv-5-11-klasiv-protiahom-usoho-navchalnoho-roku>

За інформацією МОН України на порталі Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» розміщено [електронну бібліотеку](#), яка налічує 1335 підручників і посібників. Зокрема, електронні версії підручників для закладів загальної середньої освіти з 1-го до 11-го класу з усіх предметів, різних видань, для корінних народів, національних меншин та осіб з особливими освітніми потребами тощо.

Вчителі та учні завдяки QR-коду можуть за лічені секунди знайти необхідні підручники.

В той же час до вирішення актуальних питань сфери освіти, зокрема забезпечення підручниками, активно долучається відповідальний бізнес.

За сприяння МОН України та міжнародних партнерів видавництво «Ранок» прагне підтримати учнів, які мають право здобувати якісну системну освіту. Видавництво учням і педагогам надає відкритий доступ до електронних підручників для 1–5 класів з усіх дисциплін.

Здобувачі освіти та вчителі незалежно від їх місця перебування можуть вільно використовувати унікальний контент. Учні та вчителі отримують матеріали для відпрацювання необхідних навичок, а також доступ до чисельної мультимедійної бази контенту.

Також завдяки підручникам буде реалізовуватися принцип доступності та універсальності освітнього середовища для дітей з особливими потребами.

Навчальний матеріал для учнів побудовано на базі та з використанням підручників, кожен із яких має гриф «Рекомендовано МОН України» та є переможцем Всеукраїнського конкурсу підручників.

Електронні ресурси є унікальними та виходять за межі функціоналу pdf-версій підручників.

Навчальний контент Всеукраїнської школи онлайн – державної цифрової платформи для дистанційного та змішаного навчання школярів 5–11 класів постійно доповнює й оновлює громадська спілка «Освіторія» за підтримки МОН, Мінцифри, ЮНІСЕФ та у співпраці з УІРО.

На платформу до кінця цього року будуть додані уроки, тести та матеріали для самопідготовки з 18 дисциплін для учнів 5–11 класів. Разом з усіма уроками, що вже є на платформі, ВШО покриватиме навчальні програми повністю, щоб школярі в Україні та за кордоном могли безперервно навчатись онлайн. Зараз на платформі вже розміщено понад 2500 уроків і до кінця року буде додано ще 1000.

В той же час, матеріали для 5–6 класів будуть оновлені відповідно до стандартів реформи НУШ у базовій середній освіті, яка від початку навчального року впроваджується в 5-х класах. Слід зазначити, що кожен урок ВШО пройшов 5 рівнів експертної перевірки, зокрема на відповідність навчальній програмі, доступність і недискримінаційність.

Безоплатний доступ до підручників можна отримати на [сайті](#).

На [сайті](#) Всеукраїнської школи онлайн розміщено відеоуроки, тести та матеріали для самостійної роботи з 18 основних предметів для дистанційного та змішаного навчання учнів 5–11 класів та методичної підтримки вчителів.

Також освітня компанія «EdPro» відкрила безоплатний доступ до [електронних підручників](#) до кінця року. На цей термін буде також надано безкоштовний доступ до інших посібників компанії та підручників, розміщених на сервері.

Навчання на платформі просте і зручне, цікаве і сучасне, а також повністю безкоштовне для всіх дітей. Кожен урок відповідає інтересам та сприйняттю сучасного школяра. Так, для викладення та пояснення навчального матеріалу використовуються 3D-моделі, 3D-екскурсії та інтерактивні експозиції музеями світу, елементи гейміфікації та сучасних

комп'ютерних ігор (як War Craft) і навіть влучні і такі улюблені серед школярів (і не тільки) меми.

ПОВТОРНА КОМПЛЕКСНА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ОЦІНКА РОЗВИТКУ ДИТИНИ: ІНСТРУКЦІЇ ДЛЯ БАТЬКІВ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/instrukciyi-dlya-batkiv-yak-projti-povturnu-kompleksnu-psihologo-pedagogichnu-ocinku-rozvitku-ditini-na-timchasovo-okupovaniy-teritoriyi>,

- офіційного сайту НУШ:

<https://nus.org.ua/news/yak-povtorno-otrymaty-vysnovok-irts-z-okupovanoyi-terytoriyi/>

Міністерство освіти і науки України опублікувало інструкцію для батьків (інших законних представників) дітей, що мають особливі освітні потреби та знаходяться на тимчасово окупованій території України.

Якщо дитина мусить пройти повторну комплексну психолого-педагогічну оцінку, зокрема й між рівнями освіти, а Ви знаходитесь на тимчасово окупованій території України та не маєте можливості виїхати, то Ви повинні знати:

- для осіб, які перебувають на тимчасово окупованих територіях, під час переходу між рівнями освіти дія висновку, що використовувався у процесі здобуття освіти на попередньому рівні, подовжується на строк дії воєнного стану. Це означає, що Ви можете користуватися наявним висновком ІРЦ;
- повторну комплексну оцінку потрібно провести не пізніше ніж через три місяці після переїзду здобувача освіти на підконтрольну Україні територію або повернення тимчасово окупованої території, на якій ви проживаєте, під загальну юрисдикцію України та відновлення її конституційного ладу. **Для батьків, які перебувають за кордоном**, така оцінка повинна бути проведена не пізніше ніж через три місяці після повернення в Україну.

Для того, щоб використовувати висновок, потрібно зареєструватися онлайн на порталі ircenter.gov.ua та завантажити документ, збережений у системі.

Звернімо увагу! Дитина з ООП може пройти комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини в ІРЦ на підконтрольній Україні території за скороченою процедурою (за один тиждень).

Можна також звернутися до:

– будь-якого закладу освіти на підконтрольній території України аби організувати для дитини навчання;

– спеціальних закладів освіти, аби отримати в них корекційно-розвиткові та психолого-педагогічні послуги (бути учнем закладу не є обов'язковим для дитини).

ФІТНЕС НА ЗАХИСТІ ФІЗИЧНОГО І ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС ВІЙНИ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/9-veresnya-seminar-fitness-na-zahisti-fizichnogo-i-psiichnogo-zdorovya-pid-chas-vijni>,

- офіційного вебсайту Бердянського ДПУ

<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-tmfv/news-kaf-tmfv/>

Міжнародний семінар для працівників сфери фізичної культури і спорту «Фітнес на захисті фізичного і психічного здоров'я під час війни» відбувся на початку вересня в режимі онлайн. Організаторами заходу стали Спортивний комітет України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Всеукраїнський центр здоров'я населення «Спорт для всіх», Комітет з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України, UkraineActive.

У семінарі взяли участь представники Європейської асоціації здоров'я та фітнесу EuroActive, європейського реєстру фітнес інструкторів EREPS, опініон лідери, провідні українські та європейські вчені, відомі фахівці оздоровчої сфери країни.

Активно долучилися до участі у семінарі викладачі факультету фізичної культури, спорту та здоров'я людини Бердянського державного педагогічного університету.

Під час семінару були розглянуті такі теми:

- вплив фізичної бездіяльності на здоров'я жінок та дівчат;
- створення програм фізичної активності та розроблення стратегій, які мотивуватимуть жінок та дівчат займатися спортом під час війни;

- відкриття європейського реєстру фахівців із фітнесу «EREPS» для України та стандартів професійної підготовки фахівців оздоровчої сфери «EuropeActive»;
- презентація програми з мілітарі-фітнесу «Струм»;
- проведення європейського заходу «Be Active Day» в Україні, знайомство з програмою активностей;
- презентація проєкту «Be Active for Peace».

У рамках проведення Міжнародного семінару «Фітнес на захисті фізичного і психічного здоров'я під час війни» викладачі факультету мали змогу підвищити кваліфікацію, а саме: удосконалити професійні компетентності та набути теоретико-практичні знання та навички викладачів фізичного виховання закладів вищої освіти.

НА ЛЬВІВЩИНІ ЗАПРАЦЮВАВ ОСВІТНІЙ ХАБ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/na-lvivshini-zapracyuvav-osvitnij-hab>,

- офіційного сайту НУШ:

<https://nus.org.ua/news/osvitnij-hab-lvivshhyny-shho-proponuyut-dityam-ta-doroslym/>

У Львівській області запрацювала мережа Українських освітніх хабів. Тут безкоштовно навчатимуть ІТ та робочим професіям, українській та англійській мовам, розглядатимуть найзатребуваніші навички серед роботодавців, надаватимуть психологічну та емоційну підтримку, а для учнів організують систему профорієнтації на основі штучного інтелекту та навчання фізики за державною програмою із застосуванням VR-технологій.

За словами Міністра освіти і науки України Сергій Шкарлета, освітній хаб Львівщини перш за все допомагатиме українцям, які вимушено перебувають на території Львівської області в цей непростий час, визначитись та опанувати нову професію та навички, які допоможуть в отриманні роботи або відкритті власної справи задля можливості матеріально забезпечувати себе та свою сім'ю, реалізуючи концепцію «Навчання впродовж життя» (Life Long Learning)».

Організаторами Українського освітнього хабу Львівщини є Міністерство освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти та Асоціація інноваційної та цифрової освіти у партнерстві із Карпатським фондом за фінансової підтримки Фонду Франції. Цей проєкт внесено до

пріоритетних проєктів у сфері освіти під час воєнних дій, які відбуваються на території України у зв'язку з агресією рф.

Координаторка Українських освітніх хабів, виконавча директорка Асоціації інноваційної та цифрової освіти Марія Богуслав зазначила, що для дітей-переселенців, а також місцевих жителів буде багато цікавих активностей: розмовні клуби з української та англійської мов, майстер-класи, екскурсії та інші цікаві корисні заходи, а найголовніше – системне запровадження профорієнтації у загальноосвітніх навчальних закладах та можливість проходження лабораторних та практичних робіт за допомогою віртуальної реальності.

Також активну участь у роботі проєкту взяв Департамент освіти Львівської обласної державної адміністрації.

Директор Департаменту освіти Львівської обласної державної адміністрації Олег Паска наголосив, що департамент докладає всіх зусиль задля того, аби жителі Львівської області, передусім діти, отримували нові освітні можливості.

[Сайт](#) мережі Українських освітніх хабів.

Адреса освітнього хабу Львівщини: м. Львів, вул. Івана Огієнко, буд. 18А, ауд. 406.

[Телеграм-канал](#) освітнього хабу Львівщини.

Координаторка:

Альона Мірошниченко, +380990221151, miroshnicenkoalona@gmail.com.

ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ У ШКОЛЯРІВ: РЕКОМЕНДАЦІЇ БАТЬКАМ

ПІДТРИМАЙ ДИТИНУ: РЕКОМЕНДАЦІЇ БАТЬКАМ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ У ШКОЛЯРІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

- Проявляйте інтерес до навчання дитини.
- Не лякайте труднощами, які можуть виникати під час навчання.
- Не піднімайте собою вчителя.
- Контролюйте час для виконання дитиною домашніх завдань.
- З повагою говоріть про школу, вчителів, однокласників у присутності дитини та з нею.
- Обговорюйте життєві плани та мрії, визначайте їхній зв'язок із результатом навчання.
- Особистим прикладом стимулюйте дитину до навчання.
- Вислуховуйте думки та власні відчуття дитини щодо навчання.
- Створюйте умови захищеності та любові для почуття впевненості та безпеки дитини під час навчання.
- Спілкуйтеся із вчителями.
- Обговорюйте з дитиною інформацію із батьківських зборів.
- Давайте дитині спілкуватися поза школою з однокласниками та друзями.

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/pidtrimaj-ditnu-rekomendaciyi-batkam-dlya-zberezhennya-ta-pidvishennya-motivaciyi-do-navchannya-u-shkolnyariv-pochatkovih-klasiv>,

- офіційного вебсайту Ізмаїльської РДА:

<https://bdpu.org.ua/faculties/ffv/structure-ffv/kaf-tmfv/news-kaf-tmfv/>

За ініціативою першої леді України Олени Зеленської у межах «Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки» експерти телеграм-каналу «[Підтримай дитину](#)» підготували рекомендації

батькам для збереження та підвищення мотивації до навчання у школярів початкових класів, а саме:

1. Проявляйте інтерес до навчання дитини (розмовляйте про відносини у школі, вивчайте підручники, читайте книги дитини тощо).
2. Не лякайте труднощами, які можуть виникати під час навчання.
3. Не підміняйте собою вчителя (не вимагайте від дитини більше, ніж їй задано; не надавайте суперечливі з учителем знання та вміння).
4. Контролюйте час (не більше 2-х годин підготовки уроків або з перервою 30-40 хв перед наступним періодом розумової роботи) і якість виконання домашнього завдання (спільно вирішуйте важкі ситуації, але не замість дитини).
5. З повагою говоріть про школу, вчителів, однокласників у присутності дитини та з нею.
6. Обговорюйте життєві плани та мрії, визначаєте їхній зв'язок із результатом навчання.
7. Особистим прикладом стимулюйте дитину до навчання (розповідайте про цікаві та повчальні історії зі свого шкільного життя, показуйте збережені фотографії, грамоти, атестати та дипломи).
8. Вислуховуйте думки та власні відчуття дитини про навчання, емоційно підтримуйте її.
9. Створюйте умови захищеності та любові для почуття впевненості та безпеки дитини під час навчання.
10. Спілкуйтеся із вчителями, показуючи дитині зацікавленість у її діяльності (успішності, спілкуванні, поведінці).
11. Обговорюйте з дитиною позитивну інформацію, яку принесли з батьківських зборів, а про негативну (залежно від її характеру та ступеня правопорушення) можна промовчати або у спокійно з'ясуйте думку дитини.
12. Дозвольте дитині спілкуватися поза школою з однокласниками та друзями, не забороняйте спілкування з ними вдома.

СКЛАДОВІ РЕЖИМУ ДНЯ ДИТИНИ:

РЕКОМЕНДАЦІЇ БАТЬКАМ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/pidtrimaj-ditnu-skladovi-rezhimu-dnya-dlya-vidnovlennya-ta-normalnoyi-zhittyediyalnosti>,

- сайту «Всеосвіта»:

<https://vseosvita.ua/news/rekomendatsii-dlia-pidvyshchennia-motyvatsii-do-navchannia-74787.html>

Наслідки психологічної травми, набутої через повномасштабне вторгнення росії в Україну, має так чи інакше кожна дитина в Україні.

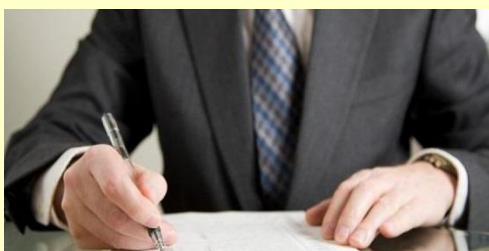
Про важливість режиму дитини нагадують і психологи, і педагоги. Від нього залежить її здоров'я, емоційний і психологічний стан.

Міністерство освіти і науки України [оприлюднило](#) на сайті рекомендації батькам для збереження та підвищення мотивації до навчання у школярів початкових класів, а саме:

- здоровий сон (10 годин на добу);
- регулярне повноцінне харчування (4–5 разів на день);
- свіже повітря (прогулянки, провітрювання приміщення);
- налагоджений питний режим;
- щоденні цікаві справи (читання, прибирання тощо);
- спільні ігри та забавки;
- фізичні вправи (ранкова зарядка, релаксаційні вправи тощо);
- творча діяльність (малювання, ліплення, складання казок тощо);
- слова любові та підтримки від дорослих;
- обійми.

ОНОВЛЕНИЙ ПОРЯДОК ЩОДО ПРИЗНАЧЕННЯ КАНДИДАТІВ НА ВИСОКІ ДЕРЖАВНІ ПОСАДИ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/uryad-prijnyav-postanovu-yaka-dopomozhe-za-rezultatami-specialnih-perevirok-vidmovlyati-u-priznachenni-nedobrochesnim-kandidatam-na-visoki-derzhavni-posadi>,

- офіційного вебпорталу ВРУ:

За інформацією Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) Уряд прийняв [постанову](#), якою затверджено нову редакцію Порядку проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, що передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад із підвищеним корупційним ризиком.

Нову редакцію Порядку розробило Національне агентство з питань запобігання корупції. Документ враховує питання, які не вирішувала попередня версія його. Зокрема:

- визначені підстави, за якими запит про проведення спеціальної перевірки може бути повернений кандидату без розгляду;
- передбачена можливість здійснювати взаємодію та обмін відомостями щодо претендента на посаду під час проведення спеціальної перевірки між органами (підрозділами), які її проводять, в електронній формі;
- визначено особливості проведення спеціальної перевірки на певні посади:
 - перебування на яких становить державну таємницю;
 - співробітників кадрового складу розвідувальних органів;
 - кандидатів, які займають посади, перебування на яких пов'язане з державною таємницею, та/або посади співробітників кадрового складу розвідувальних органів, або звільнені з таких посад.

У оновленому Порядку тепер є перелік причин, через які відповідальні органи можуть відмовити кандидату в призначенні на посаду, а саме:

1. подання підроблених документів або неправдивих відомостей;
2. відображення в електронній декларації недостовірних відомостей на суму понад 100 прожиткових мінімумів (227 тис. грн для декларації за 2021 рік);
3. належність претендента на посаду до переліку люстрованих осіб (тобто у випадку, якщо до особи застосовуються заборони, передбачені частиною 3 або 4 ст.і 1 Закону України «Про очищення влади»);
4. неперебування на військовому обліку за місцем проживання або ухилення від військового обліку претендента на посаду, який є призовником, військовозобов'язаним чи резервістом;
5. наявність у претендента на посаду громадянства іноземної держави.

КРОКИ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ КРИЗИ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/psihologichne-zdorovya-oznaki-trivogi-ta-glibokogo-psihologichnogo-diskomfortu-ta-golovni-kroki-dlya-yihnogo-podolannya>,

<https://mon.gov.ua/ua/news/psihologichne-zdorovya-10-porad-yak-vijti-zi-stanu-ekzistencijnoi-krizi>;

- офіційного вебсайту Відділу освіти

Жашківської міської ради:

<https://zhashkiv-osvita.gov.ua/news/1663250712/>;

- офіційного вебсайту Департаменту освіти і науки Рівненської ОДА:

<https://www.rvosvita.org.ua/news/psykholohichne-zdorov-ia-10-porad-iak-vvyty-zi-stanu-ekzystentsijnoi-kryzy>

Кожен із українців, попри сили та згуртованості, на собі відчув ситуацію або відразу кілька, які загрожують безпеці. Наслідки психологічної травми так чи інакше впливають на світовідчуття і самоусвідомлення. Якщо виникає стан тривоги, відчуття глибокого психологічного дискомфорту в питаннях про сенс існування то це початок екзистенційної кризи.

Ознаки екзистенційної кризи:

- відчуття власної порожнечі та марності;
- фізична втома та біль у м'язах;
- незадоволеність і роздратованість;
- нервові виснаження;
- відсутність бажань і небажання створення та реалізації нових планів;
- пригнічений стан;
- відчуття самотності та непотрібності;
- втрата сенсу життя.

Перелічені вище ознаки можуть призвести до розвитку і загострення психосоматичних захворювань.

Для виходу з кризи головними кроками є творчість, переформатування життєвих цінностей і усвідомлене прийняття здорового і тверезого ставлення до обставин, які людина не може змінити.

За ініціативою першої леді України Олени Зеленської у телеграм-каналі «[Подбай про себе](#)», який реалізується у межах «Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки» психологи надають поради, які допоможуть вийти з такого стану, а саме:

1. Змініть, те що можете. Наприклад, у квартирі пересуньте робочий стіл, а краще узагалі візьміть відпустку та поїдьте в інше місце.
2. Фізичні навантаження допоможуть зняти напруження в тілі. Це стосується і фізичної праці.

3. Займіться творчістю. Спробуйте себе у малюванні, написанні віршів, оповіданнях, танцях тощо. Це відволікає від подій, що створюють умови для тривожного стану.

4. Навчайтеся. Навчання – це чудовий спосіб зосередити увагу на корисному. Знайдіть цікаві курси англійської мови, дизайну або ІТ-сфери, наприклад, зараз доступні курси з ІТ в застосунку «Дія».

5. Допмагайте іншим. Коли ми допомагаємо іншим, виникає відчуття потрібності та важливості, зокрема коли відчуваємо зворотню відповідь–вдячність.

6. Спілкуйтеся. Попри те, що хочеться замкнутися в собі, варто більше спілкуватися з рідними та знайомими. Також знайомтеся з новими людьми.

7. Читайте. Книги – чудовий спосіб відволіктися, побути на самоті та не думати про події навколо.

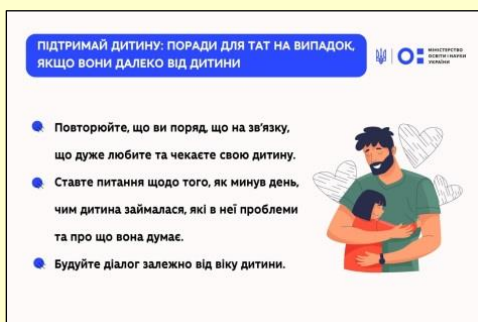
8. Навчайте та діліться досвідом. Чудовий спосіб покращити свій стан – розповідати техніки та вправи із подолання важкого стану, що саме допомогло Вам.

9. Дотримуйтеся режиму дня та сну. Планування дня до найменших деталей дозволить відчувати контроль над

ситуацією.

10. Відстежуйте звички харчування, ходьби та постави. Корисні звички завжди допомагають підтримувати не тільки фізіологічні потреби організму, а й покращують емоційний стан.

ПІДТРИМАЙ ДИТИНУ: ПОРАДИ ДЛЯ ТАТ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/pidtrimaj-ditinu-poradi-dlya-tat-na-vipadok-yaksho-voni-daleko-vid-ditini>,

<https://mon.gov.ua/ua/news/pidtrimaj-ditinu-yaki-temi-krashe-obgovoryuvati-tatovi-z-ditinoyu-yaksho-zaraz-vin-daleko-vid-neyi>;

- офіційного вебсайту Староостропільської громади:

<https://staroost.gov.ua/news/1663444422/>;

- вебсайту освітнього порталу <https://op.ua/>:
<https://op.ua/news/osvita-v-ukraini/yaki-temi-krashe-obgovoryuvati-tatovi-z-ditinoyu-yaksho-zaraz-vin-daleko-vid-neyi>

Педагоги та дитячі психологи телеграм-каналу «[Підтримай дитину](#)» у межах «Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки» за ініціативою першої леді України Олени Зеленської підготували поради для тат на випадок, коли вони перебувають далеко від дитини.

Якщо ви залишилися в Україні, а ваша дитина за кордоном, або перебуваєте в різних частинах України, дитина в будь-якому випадку потребує вашої уваги.

Враховуючи, що виховувати дитину дистанційно дуже важко, пам'ятайте, що ви, як і раніше, маєте на неї великий вплив, не менший ніж мати. І це не лише фінансова підтримка, але і ваша увага та спілкування.

Звернімо увагу! Дитині дуже важливо відчувати, що ви поряд, навіть якщо ви фізично далеко. Ваша присутність в житті дитини, навіть онлайн, створює для неї відчуття безпеки та впевненості. Тому намагайтеся під час спілкування бути спокійним, люблячим і відданим батьком. Повторюйте, що ви поряд, що на зв'язку, що ви її дуже любите та чекаєте.

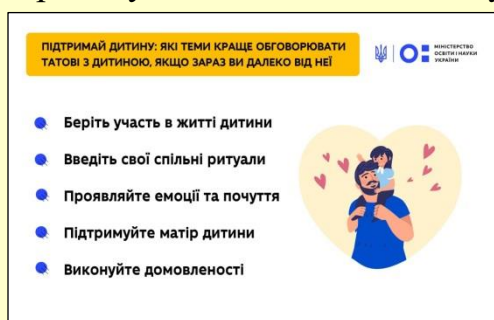
Запитайте її: як минув день, чим дитина займалася, які в неї проблеми та про що вона думає. Будуйте діалог залежно від віку малечі.

Пам'ятайте, мама – це мама, а тато – це тато, і кожен з вас є дуже важливим для дитини.

Найкращі теми для обговорення татові з дитиною:

- Беріть участь в житті дитини. Наприклад, якщо вона хоче навчитися їздити на самокаті, знайдіть навчальні ролики та перегляньте їх разом. Попросіть під час перших її спроб подзвонити онлайн, аби ви були учасником процесу.

- Введіть свої ритуали. Наприклад, надсилайте перед сном повідомлення «добраніч, я тебе люблю»; запишіть розклад дитини та перепитуйте після останнього уроку, як минув день у школі.

- Проявляйте емоції та почуття. Дитині важливо чути, що ви її любите. Пам'ятайте, що це дорослі можуть здогадуватися самі про ваші почуття (і то не завжди), а для дітей важливо чути, що ви нею пишаєтеся, що ви сумуєте, що вона у вас молодець.

- Підтримуйте матір дитини. Пам'ятайте, що не лише навчаєте малечу власним досвідом, а ваші поведінка та розмови з іншими членами родини дитина сприймає та підсвідомо оцінює.

- Виконуйте домовленості. Якщо ви зараз зайняті, поясніть це дитині і обов'язково зв'яжіться з дитиною пізніше.

ПОРАДИ ГРОМАДЯНАМ, ЯКІ ПРОЖИВАЮТЬ НА ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/eksperti-moz-pidgotuvali-poradi-gromadyanam-yaki-prozhivayut-na-deokupovanih-teritoriyah>

- офіційного вебсайту Звенигородської РДА:

<https://zvenrda.gov.ua/news/1663590983/>

Громадяни України, які проживають в окупації, мають складний досвід, що може мати низку негативних наслідків для психологічного стану людини. Віталій Климчук, доктор психологічних наук, експерт проєкту «Психічне здоров'я для України» у межах «Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки» за ініціативою першої леді України Олени Зеленської, поділився порадами для громадян, які повернулися з полону або проживають на нещодавно звільнених територіях, а саме:

1. Подбайте про першочергові потреби: фізичну безпеку, наявність харчів, питної води тощо. Відновіть режим сну. Дайте знати про свої потреби державним структурам та гуманітарним організаціям, щоб вони могли вчасно забезпечити вас необхідним.

2. Пройдіть медичне обстеження у сімейного лікаря, працівників мобільних бригад або будь-якого іншого доступного фахівця та дотримуйтесь їхніх рекомендацій. Тривале зневоднення, недоїдання, недосип, постійний стрес і пережиття травм та втрат можуть мати негативні наслідки для вашого фізичного здоров'я. За неможливості візиту зверніться по безоплатну медичну консультацію до контакт-центру МОЗ України за номером 0-800-60-20-19.

3. Уникайте вживання алкоголю та інших шкідливих речовин. Це не допоможе забути жахіття, проте є ризик, що розвинеться залежність.

4. Зв'яжіться з близькими, друзями, родичами, дайте їм знати, що ви живі, обговоріть із ними свій досвід, поділіться переживаннями та почуттями. Якщо ви боїтеся, що ваші розповіді можуть їх травмувати, запитайте у них, чи вони готові почути все, що відбувалося. Найімовірніше, ви отримаєте ствердну відповідь.

5. Контактуйте з іншими людьми, які пережили подібний досвід, наприклад, із сусідами. Поділіться з ними інформацією про чинні [«гарячі лінії»](#) підтримки, можливості отримати гуманітарну допомогу, розклад роботи мобільних амбулаторій тощо.

6. Будьте готові до змін у психічному стані: після кількох днів полегшення може настати стан спустошення, виснаження, перевтоми. Це цілком природна реакція на надмірний стрес, у якому ви були весь цей час. Організму треба дати можливість відновитися.

7. Зверніться по психологічну допомогу. Якщо протягом 2-3 тижнів стан виснаження, пригніченості, тривоги не проходить, потрібно відвідати консультацію у місцевих психологів, мобільних команд або зателефонувати на лінію психологічної підтримки Національної психологічної асоціації (єдиний номер з України 0-800-100-102 працює з 10:00 до 20:00 без вихідних, усі дзвінки безоплатні), або на інші «гарячі лінії».

8. Розпізнайте ПТСР. Після пережитого досвіду ви можете мати ознаки посттравматичного стресового розладу (ПТСР): небажані спогади, думки, почуття, що зринають у пам'яті без вашого бажання, прагнення уникати певних місць, подій, людей, які пов'язуються з пережитим досвідом, надмірна тривога, реактивність на певні звуки, запахи тощо. У цьому випадку обов'язково зверніться до фахівців із психічного здоров'я. ПТСР є розладом, що лікується.

9. Зупиняйте почуття провини. Ви можете відчувати злість та ненависть, огиду тощо. Усі негативні емоції, спрямовані на ворога й окупанта, є природними і мають право на існування. Те, що з нами зробили, заслуговує на ненависть і злість. Утім, якщо ви маєте почуття провини, варто його зупинити. У тому, що з вами сталося, винен ворог. Саме на нього й треба спрямовувати почуття.

«Гарячі лінії» безоплатних консультацій:

- Урядова «гаряча лінія» – 15-45.
- Номер організації «Людина в біді» – 0-800-210-160 (цілодобово).
- Телефон довіри Київського міського центру психолого-психіатричної допомоги у разі станів душевної кризи – (044) 456-17-02, (044) 456-17-25 (цілодобово).
- Лінія емоційної підтримки МОМ – 0-800-211-444 (з 10:00 до 20:00 щодня).
- Лінія запобігання самогубствам Ukraine LifeLine – 7333.

**ДОСТУП ДО БАЗ ДАНИХ НА ПЛАТФОРМІ
«RESEARCH4LIFE»**

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/ukrayinski-vcheni-mayut-dostup-do-majzhe-40-baz-danih-na-platформи-research4life>

- офіційного вебсайту ДНТБ України:
<https://dntb.gov.ua/research4life>

До електронних ресурсів на платформі «Research4Life» станом на 20 вересня 2022 року для українських користувачів доступно вже 39 баз даних, зокрема 24 – з відкритим доступом та 15 баз даних, доступ до яких раніше здійснювався через передплату. Більшість цих ресурсів – англомовні.

Зокрема, працівники зареєстрованих установ через єдиний портал «Research4Life» мають доступ до міжнародних баз даних, їхніх інструментів та метрик. Українським науковцям через платформу «Research4Life» нині доступні три універсальні бази даних, а саме:

- [Dimensions](#) – наукометрична платформа від компанії «Digital Science», яка містить інформацію про наукові статті, клінічні дослідження, патенти, гранти, показники цитованості та альтернативні метрики впливовості наукових публікацій. Платформа збирає метадані про мільйони публікацій з різних джерел, зокрема таких баз даних, як «PubMed», «PubMed Central», «ArXiv», «CrossRef» та ін., а дані про результати клінічних досліджень, патенти – збираються з різних відкритих баз даних.

- [Scopus](#) – одна з найбільших реферативних баз даних наукових цитувань від компанії «Elsevier», яка містить інформацію про результати світових досліджень у галузях науки і технологій, медицини, гуманітарних і соціальних наук тощо, а також інструменти для відстеження, аналізу та візуалізації даних про дослідження.

- [ProQuest Dissertations & Theses Global](#) (PQDT) – найбільша у світі повнотекстова база даних дисертацій та дипломних робіт від компанії «ProQuest», що входить до складу Clarivate. База даних, яка включає офіційний цифровий архів дисертацій Бібліотеки Конгресу США та найбільшу колекцію матеріалів для аспірантів та докторантів, надає доступ до понад 1 млн повнотекстових дисертацій, які можна завантажити у форматі PDF. Щороку база поповнюється понад 70 тис. дисертацій та дипломних робіт у межах партнерства з 700 провідними академічними установами з усього світу.

Про бази даних, до яких надано доступ, можна ознайомитися [на сайті](#) ДНТБ України та на порталі «Research4Life» [за посиланням](#).

СТАН «ЗАВМИРАННЯ» ВІД ВПЛИВУ ВІЙНИ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

[https://mon.gov.ua/ua/news/psihologichne-](https://mon.gov.ua/ua/news/psihologichne-zdorovya-stan-zavmirannya-vid-vplivu-vijni)

[zdorovya-vid-vplivu-vijni,](https://mon.gov.ua/ua/news/psihologichne-zdorovya-yak-vijti-zi-stanu-zavmirannya)

[zdorovya-yak-vijti-zi-stanu-zavmirannya;](https://mon.gov.ua/ua/news/psihologichne-zdorovya-yak-vijti-zi-stanu-zavmirannya)

- сайту «Всеосвіта»:

[https://vseosvita.ua/news/dopomoha-samomu-](https://vseosvita.ua/news/dopomoha-samomu-sobi-zavmyrannia-pid-chas-viiny-75224.html)

[sobi-zavmyrannia-pid-chas-viiny-75224.html;](https://vseosvita.ua/news/dopomoha-samomu-sobi-zavmyrannia-pid-chas-viiny-75224.html)

- соціал. проекту UNFPA «Щастя у 4 руки»:

[https://zags.org.ua/tatam/iak-vyity-zi-stanu-](https://zags.org.ua/tatam/iak-vyity-zi-stanu-zavmyrannia-pid-chas-viiny-porady-vid-ekspertiv/)

[zavmyrannia-pid-chas-viiny-porady-vid-ekspertiv/](https://zags.org.ua/tatam/iak-vyity-zi-stanu-zavmyrannia-pid-chas-viiny-porady-vid-ekspertiv/)

Експерти телеграм-каналу [«Подбай про себе»](#) у межах «Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки» за ініціативою першої леді України Олени Зеленської продовжують надавати поради щодо стресу та стану завмирання організму від впливу війни.

Частина громадян, наперекір тривалій війні в Україні, адаптувалися до стресу, а дехто й досі перебуває у певній невизначеності. Вони впевнені, що нічого не контролюють у своєму житті, і тому ніби поставили його на паузу, відклали на невизначений термін «після перемоги».

Такий стан у психології називають «завмиранням». Цей стан після стресових ситуацій минає за 20-60 хвилин після того, як пройшла драматична подія. Нині війна триває, а значить – загроза не минула. Стан завмирання допомагає людині не тільки сховатися від небезпеки, а й визначитися, як правильно реагувати на загрозу, краще роздивитися довкола, накопичити сили та підготуватися до дії. Тобто цей стан не поганий, якщо він з нами не постійно. Навпаки, іноді вартує зупинитися і «завмерти», щоб не накоїти лиха. Але якщо стан затягнувся, то, напевно, мозку не вистачає даних, людина не розуміє, що вона може контролювати, а що ні, і малює в уяві найгірші наслідки.

Отже, ймовірні причини стану «завмирання»:

- невпевненість у своїх силах;
- відсутність розуміння в новому плануванні;
- неконтрольовані паніка, страх та тривожність;
- постійна депресія;
- втрата ідентичності;
- повне нерозуміння, як вийти з такого стану та з чого розпочинати.

Також Експерти телеграм-каналу підготували чек-лист, як вийти зі стану «завмирання», а саме:

- Складіть список бажань та цілей, які ви можете досягти у реальних обставинах. Війна — це не привід відкладати мрії на потім.
- Розплануйте свій день, щоб у ньому були активності для досягнення визначених цілей. Дотримуйтеся графіка. Постійно згадуйте, що ви втрачаєте, якщо не будете досягати зараз своїх цілей. Війна йде, але життя не чекає.

- Додайте радощів, задоволень та корисної рутини у кожен день. Це важливо для відновлення внутрішнього ресурсу.
- Будьте уважнішими до свого психічного стану. Регулярно запитуйте себе: «Я відчуваю зараз тривожність? Яка основна причина? Що я можу з цим зробити?»

з цим зробити?»

- Відзначаєте власні успіхи у просуванні до мети. Поглиблюйте розуміння, які у вас зовнішні та внутрішні опори, що робить вас сильнішим.
- Будуйте нові опори – навчайтеся, створюйте стосунки, приділяйте час хобі, піклуйтеся про психічне та фізичне здоров'я.
- Якщо розумієте, що не можете контролювати

свою тривожність, або відчуваєте, ваше життя все одно «стоїть на паузі», зверніться по допомогу до психолога.

УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКИХ УЧНІВ У ПРОГРАМІ ОБМІНУ МАЙБУТНІХ ЛІДЕРІВ (FLEX)

- За матеріалами:
 - офіційного вебсайту МОН України: <https://mon.gov.ua/ua/news/uryad-ssha-zaproshuye-ukrayinskih-uchniv-uziyati-uchast-u-programi-obminu-majbutnih-lideriv-flex>;
 - офіційного єдиного вебпорталу органів виконавчої влади України: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-ssha-zaproshuie-ukrainskykh-uchniv-uziaty-uchast-u-prohrami-obminu-maibutnikh-lideriv-flex>

Відбір учасників на Програму обміну майбутніх лідерів/Future Leaders Exchange Program (FLEX) продовжує Американська неурядова організація «Американські ради з міжнародної освіти: ACTR/ACCELS» (American Councils). Це програма для учнів закладів загальної середньої освіти, яку фінансує уряд Сполучених Штатів Америки. Програма надає школярам стипендії, що дозволяють дітям подорожувати до США, навчатися в американській школі протягом одного академічного року і проживати в американській родині. Конкурс на участь у програмі FLEX є безплатним та відкритим для всіх охочих.

Восени 2022 року програма FLEX розпочала тестування в онлайн-форматі на 2023/2024 навчальний рік.

Учасниками конкурсу можуть бути учні:

1. дата народження: 01.01.2006 – 15.07.2008 (15.02.2005 – 15.07.2008 для учасників з особливими потребами);
2. на момент подання заявки бути зарахованими та відвідувати заклад загальної середньої освіти в Україні або тимчасово проживати і відвідувати школу поза межами України або навчатися дистанційно;
3. навчатися в 8, 9 або 10 класі школи (8, 9, 10 або 11 клас школи для осіб з особливими освітніми потребами);
4. мати відмінні або хороші оцінки;
5. володіти англійською мовою та продемонструвати хороше знання англійської мови на момент участі у відборі;
6. бути громадянином/-кою України та мати можливість отримати паспорт громадянина України для виїзду за кордон у тій країні, в якій проживає на момент участі в програмі. Цього року громадяни України, які тимчасово проживають за межами України через війну, можуть подавати заявки для участі у Програмі.
7. відповідати вимогам візи J-1;
8. конкурсант не мав перебувати у США більш ніж 3 місяці впродовж останніх 5 років.

Конкурсний відбір проходить у три етапи з вересня до грудня в онлайн-форматі:

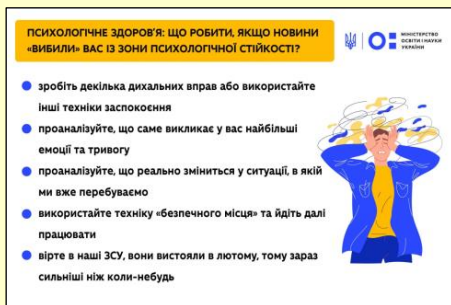
- I тур – заповнення аплікаційної форми та написання трьох невеликих творів на задані теми англійською мовою протягом 10 днів з моменту подання заявки. Аплікаційна форма була доступна з 2 вересня до 13 жовтня 2022 року на [сайті](#).
- II тур – складання короткого письмового тесту з англійської мови.
- III тур – заповнення анкети, написання творів англійською мовою, співбесіда з кожним учасником та стандартизований тест з англійської мови. Учасники, що пройшли до III-го туру, будуть запрошені до участі офісом American Councils у Києві.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО НОВИНИ «ВИБИЛИ» ВАС ІЗ ЗОНИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ?

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/psihologichne-zdorovya-sho-robiti-yaksho-novini-vibili-vas-iz-zoni-psihologichnoyi-stijkosti>,

- офіційного вебсайту Київської ОДА:

<https://koda.gov.ua/porady-vid-mon-z-psihologichnoyi-stijkosti/>

За інформацією МОН України будь-хто з нас перебуває в зоні психологічної стійкості, яка може бути втрачена внаслідок зовнішніх чи внутрішніх факторів. Сьогоднішні новини про активізацію та часткову мобілізацію в росії мають низку психологічних фітбеків до подій 24 лютого і здатні підвищити рівень тривожності, а отже, дестабілізувати наш стан. Ба більше – якщо не працювати з цими емоціями, вони можуть викликати вторинну психологічну травму внаслідок відчуття колективної небезпеки.

Експерти телеграм-каналу «[Подбай про себе](#)» для стабілізування психологічного стану у межах «Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки», за ініціативою першої леді України Олени Зеленської підготували техніки, які допоможуть стабілізувати психологічний стан, а саме:

- зробіть декілька дихальних вправ або використайте інші техніки заспокоєння;
- поміркуйте, що саме викликає у вас найбільші емоції та тривогу;
- проаналізуйте, що реально зміниться у ситуації, в якій ми вже перебуваємо;
- використайте техніку «безпечного місця» та йдіть працювати далі;
- вірте в наші ЗСУ, вони вистояли в лютому, тому зараз сильніші ніж коли-небудь.

Звернімо увагу! Якщо не змогли стабілізуватися, або не знайомі з техніками самопомогі – зверніться до психолога. Також на каналі «[Подбай про себе](#)» можна звернутися до експертів каналу, які нададуть консультацію.

**ПОРАДИ УКРАЇНЦЯМ ВІД ЕКСПЕРТІВ
ПРОЄКТУ #STOP_SEХТИНГ**

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:
https://mon.gov.ua/ua/news/yak-ukrayincyam-ubezpechiti-sebe-za-kordonom-v-umovah-krizi-poradi-vid-ekspertiv-proyektu-stop_sexting,
- офіційного вебсайту Староостропільської громади:
<https://staroost.gov.ua/news/1664823494/>

За інформацією МОН України Команда освітнього проекту [#stop_sexting](#) підготувала буклет для тимчасово переміщених осіб про підтримку дітей та себе. Він містить поради, як зробити вимушене перебування в іншій країні під час війни якомога безпечним для фізичного та психічного здоров'я.

Інформацію у буклеті розміщено з таких тем:

- еміграція та ментальне здоров'я: як підтримати себе в іншій країні;
- як дорослі можуть підтримати ментальне здоров'я дитини;
- як захиститися від неналежного контенту під час війни;
- за якими критеріями можна визначити онлайн-злочинця під час спілкування в інтернеті;
- як убезпечити дитину від ситуації сексуальної експлуатації;
- які існують ознаки надмірного часу онлайн у дітей та дорослих.

Завантажити буклет можна за [ПОСИЛАННЯМ](#).

ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ІЗРАЇЛЮ ЩОДО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:
<https://mon.gov.ua/ua/news/predstavniki-mon-vivchali-praktichnij-dosvid-izrayilyu-shodo-psihologichnoyi-pidtrimki-uchasnikiv-osvitnogo-procesu-v-umovah-vijni>,
- сайту 49000.com.ua:
<https://49000.com.ua/v-mon-vivchali-dosvid-izrayilyu-shhodo-psikh/>

Ольга Будник, радник – уповноважена Президента з питань Фонду Президента України за підтримки освіти, науки та спорту спільно із заступницею Міністра освіти і науки України Вірою Роговою взяли участь у візиті до Ізраїлю щодо організації освітнього процесу в умовах війни, який

відбувся у вересні. Цей візит організовано [Фондом Президента України з підтримки освіти, науки та спорту](#) за підтримки Посольства Ізраїлю в Україні. Також у зустрічі узяли участь керівники департаментів освіти і науки обласних і Київської міської військових адміністрацій, представники інститутів післядипломної педагогічної освіти, директори шкіл та інклюзивно-ресурсних центрів.

Заступниця Міністра освіти і науки України Віра Рогова зазначила, що навчальний візит дав можливість вивчити практичний досвід Ізраїлю, який напрацьовано роками. За її словами, створення під час війни умов для психологічного здоров'я, а також безпечного освітнього процесу є пріоритетним та найактуальнішим завданням для команди Міністерства освіти і науки України. Заступниця Міністра зауважила, що команда працює над втіленням найкращих практик Ізраїлю із психологічної підтримки дітей, створення команд реагування в закладах освіти та напрацювання протоколів реагування на різні види надзвичайних ситуацій. Після апробації поширюватимемо досвід на всю Україну.

Учасники під час навчального візиту відвідали Міністерство освіти Ізраїлю, тренінговий центр для вчителів, центр психологічної підтримки, заклади освіти (зокрема на території активних бойових дій) та ознайомилися з такими темами:

1. Заходи для створення безпекових умов під час війни в організації освітнього процесу (алгоритми дій на рівні школи, громади, міста, регіону та країни; зони відповідальності та взаємодія інституцій; нормативно-правові засади безпекової поведінки; організація підготовки, навчання вчителів і учнів безпековій поведінці).

2. Психоемоційна підтримка (система психоемоційної підтримки дітей; підготовка та навчання персоналу, вчителів надавати психоемоційну підтримку учням; нормативно-правова база; взаємодія з батьками; допомога в кризових ситуаціях).

3. Організація освітнього процесу (організація освітнього процесу в школах в умовах війни та воєнних загроз; як видозмінюється освітній процес для учнів з особливими освітніми потребами).

Під час поїздки Віра Рогова також зустрілася з представниками Міністерства закордонних справ Ізраїлю та Надзвичайним і Повноважним Послом України в Державі Ізраїль Євгеном Корнійчуком, із якими обговорила питання організації освітнього процесу для українських дітей, що перебувають в Ізраїлі, стану організації освітнього процесу в Україні, можливості забезпечення нагальних потреб освіти та налагодження співпраці з реалізації спільних освітніх проєктів.

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ ОСВІТЯНАМ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/prezident-ukrayini-vidznachiv-osvityan-derzhavnimi-nagorodami>,
- офіційного єдиного вебпорталу органів виконавчої влади України:
<https://www.kmu.gov.ua/news/mon-prezydent-ukrainy-vidznachyv-osvitiian-derzhavnymy-nahorodamy>

За інформацією Міністерства освіти і науки України [Указом Президента України](#) за значний особистий внесок у розвиток національної освіти, підготовку кваліфікованих фахівців, мужність і самовідданість, виявлені у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, багаторічну плідну педагогічну діяльність та високий професіоналізм українських освітян нагороджено орденом «За заслуги» II ступеня, присвоєно почесні звання:

«Народний вчитель України», «Заслужений артист України», «Заслужений винахідник України», «Заслужений вчитель України», «Заслужений діяч мистецтв України», «Заслужений діяч науки і техніки України», «Заслужений працівник культури України», «Заслужений працівник освіти України», «Заслужений художник України».

Державними нагородами з нагоди Дня працівників освіти відзначено 97 педагогів: учителів, директорів та викладачів.

В той же час Президент України Володимир Зеленський з нагоди Дня працівника освіти вручив державні нагороди освітянам і сертифікати на отримання премії Глави держави переможцям міжнародних учнівських олімпіад.

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК – ПЕРЕМОГА

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/najkrashij-podarunok-peremoga-yak-uchni-ta-pedagogi-dopomogayut-zsu>,

- сайту «24 Канал»:

https://24tv.ua/education/den-uchitelya-2022-uchni-pedagogi-viddayut-groshi-zsu-24-kanal_n2168719

За інформацією Міністерства освіти і науки України українські вчителі своє професійне свято, на жаль, відзначають в умовах повномасштабної

збройної агресії рф. Тримаючи освітній фронт, разом з учнями вони активно долучаються до допомоги українським захисникам і захисницям. Зокрема:

- Луцькі школярі збирають на безпілотник

Учні місцевого ліцею вирішили не купувати подарунки вчителям, а віддати гроші на безпілотник для волинських воїнів стрілецького батальйону однієї з військових частин.

- Одещина: замість квітів учителям – аптечки для ЗСУ

Вчительки одного з ліцеїв Одещині попросили дітей та їхніх батьків цього року нічого не дарувати на День учителя. Ці гроші хочуть скерувати на необхідне для ЗСУ. Так, педагоги оголосили акцію «Замість квітів вчителям – допоможіть наповнити аптечки для наших захисників». У ліцеї також наголошують, що вчителі також намагаються наблизити перемогу України у війні: готують їжу для захисників, печуть смаколики, ліплять вареники, збирають необхідні речі, донатять кошти.

- Учителі на Миколаївщині «наближають перемогу разом»

До допомоги українським воїнам долучаються і педагоги в Миколаївській області. В одній із гімназій оголосили акцію «Наближаємо Перемогу разом». Педагоги вважають, що найкращим подарунком на професійне свято буде перемога України. Освітяни запропонували не дарувати їм квіти, а допомогти ЗСУ.

ВАЖЛИВІСТЬ ГРИ ДЛЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я

ПІДТРИМАЙ ДИТИНУ: ЧОМУ ГРА ВАЖЛИВА ДЛЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я?

- допомагає дитині себе пізнавати
- стимулює її розумовий розвиток
- розвиває навички контролю
- показує варіанти вирішення проблем
- сприяє проживанню стресу
- вчить планувати
- підвищує стійкість
- навчає виявляти ініціативу та самостійність
- сприяє вираженню агресії безпечним способом
- розвиває впевненість у своїх силах

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/pidtrimaj-ditinu-vazhlivist-gri-dlya-psiichnogo-zdorovya>,

- офіційного вебсайту Запорізької ОДА

<https://www.zoda.gov.ua/news/63012/pidtrimaj-ditinu-vazhlivist-gri-dlya-psiichnogo-zdorovya.html>

За інформацією Міністерства освіти і науки України у межах «Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки» за ініціативою першої леді України Олени Зеленської експерти відзначають важливість ігрових занять із дітьми. Постійно створюють та публікують педагоги й дитячі психологи телеграм-каналу «[Підтримай дитину](#)» ідеї для занять із дошкільнятами, ігри для перерв і під час перебування з дітьми в укриттях. **Оскільки гра** допомагає дитині себе пізнавати; стимулює її розумовий розвиток; розвиває навички контролю; показує варіанти вирішення проблем; сприяє проживанню стресу; вчить планувати; підвищує стійкість;

навчає виявляти ініціативу та самостійність; сприяє вираженню агресії безпечним способом; розвиває впевненість у своїх силах.

На каналі також доступні казки та вірші, які спеціально для дітей читають, зокрема, й захисники України.

УКРАЇНСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ХАБ У НІМЕЧЧИНІ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/u-nimechchini-vidkrivsyia-ukrayinskij-osvitnij-hab>,

- офіційного сайту ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України»:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-uarazom/3585621-ukrayinskij-osvitnij-hab-vidkrivsa-u-nimeccini.html>

У німецькому місті Лейпцигу розпочав роботу український хаб за підтримки найбільшого міжнародного фонду «[DVV International](#)», який опікується навчанням упродовж життя.

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет зазначив, що Місія мережі українських освітніх хабів за кордоном – надати можливість нашим дітям продовжити навчатись за українською державною програмою, а їхнім батькам – опанувати найзатребуваніші навички на ринку праці задля подальшого працевлаштування. Саме тому, за його словами, цей проєкт був визначений пріоритетним у сфері освіти під час війни.

Концепцію навчання упродовж життя (Life Long Learning), яка є в компетенції Міністерства освіти і науки України реалізують українські освітні хаби. Адже у сучасному світі знання застарівають дуже швидко і для того, щоб бути конкурентоспроможними, необхідно постійно вдосконалюватися.

В освітньому хабі Німеччини українців чекає багато корисних та цікавих можливостей:

1. навчання за українською програмою;
2. оволодіння IT-професіями та найзатребуванішими навичками на ринку праці (soft skills);
3. навчання українській, німецькій та англійській мовам;
4. визначення професії у відповідності власним здібностям за допомогою штучного інтелекту;
5. дізнатись про особливості проживання в Німеччині;
6. сприяння у працевлаштуванні;
7. екскурсії та змістовний відпочинок.

Усі заходи – безкоштовні.

Координаторка українських освітніх хабів, виконавча директорка Асоціації інноваційної та цифрової освіти Марія Богуслав зазначила, що наразі відкрито 16 освітніх хабів як в Україні, так і в інших країнах, зокрема у Польщі, Словаччині, Угорщині, Чехії, Болгарії, Швейцарії та Великій Британії і ось сьогодні – у Німеччині.

Робота щодо розширення мережі освітніх хабів, за її словами, в країнах, де нині перебувають українці через війну, яку розв'язала РФ, буде продовжена.

- Офіційний сайт українського освітнього хабу в Німеччині – germany.eduhub.org.ua
- Офіційний сайт мережі українських освітніх хабів – eduhub.org.ua.
- Координаторка українського освітнього хабу в Німеччині – Антоніна Ващенко, v.antonina.v@ukr.net.

БЕЗПЕЧНЕ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ЯДЕРНОГО ВИБУХУ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/bezpechne-navchannya-yaksho-vasha-ditina-pid-chas-yadernogo-vibuhu-u-shkoli-abo-sadochku>,

- офіційного сайту ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України»:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3585917-akso-ditina-u-skoli-pid-cas-adernoї-nebezpeki-rekomendacii-minosviti.html>

Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки спільно з Державним науково-технічним центром з ядерної та радіаційної безпеки для проекту dovidka.info підготував актуалізовані [рекомендації](#), виходячи з нашого досвіду після аварії на ЧАЕС, як діяти якщо на момент ядерного вибуху ваша дитина буде в закладі освіти, хоча ймовірність ядерного вибуху вкрай мала, але треба мати план на будь-який випадок.

Якщо під час ядерного вибуху дитина перебуває у школі або садочку, вона має залишатись там в укритті з іншими дітьми. Навіть якщо школа або садок в п'ятихвилинному доступі від дому, не потрібно виходити з укриття і забирати дитину. Згідно з нормами безпеки приміщення для укриття мають загерметизувати зсередини, аби туди не потрапляли шкідливі речовини ззовні. Батьки, що прийшли з вулиці, можуть переносити на одязі радіоактивний пил, або він разом з повітрям може потрапити у приміщення, де переховуються діти.

Пам'ятаємо, що у випадку ядерного вибуху або аварії з викидом у будь-якій споруді безпечніше, ніж на вулиці.

Щоб мати впевненість, що школа або садок готові до будь-яких сценаріїв, варто переконатись заздалегідь, що укриття захистить вашу дитину від радіації у випадку ядерного вибуху. А також переконатись, що ваша дитина готова до такого сценарію.

Для цього потрібно:

1. Переконатись, що у вчителів (вихователів) та дирекції школи або садочка є план дій на випадок ядерного вибуху. Вони мають діяти згідно із загальними правилами поведження у такій надзвичайній ситуації. Правила [тут](#).
2. Якщо дирекція закладу не проінформувала вас про це, ви маєте домовитись заздалегідь з іншими батьками та вчителем, що у випадку ядерного вибуху двері укриття, де перебувають діти, не будуть відчиняти, доки не буде дозволу від органів влади. Це значить, що прийти та забрати дитину звідти, поки немає офіційних оголошень, що загроза минула, буде неможливо. Поясніть їм, що зайве відчинення дверей укриття і допуск туди батьків, що прийшли з вулиці, нашкодить дітям.
3. Переконайтесь, що укриття адаптоване для перебування там в умовах ядерної небезпеки. Чи є в адміністрації школи відповідні документи, акти перевірки органів контролю, що свідчать про те, що укриття – придатне, а також акт ДСНС про те, що приміщення в задовільному санітарному та протипожежному стані. Деякі заклади мають спеціальні протирадіаційні укриття або більш надійні сховища – герметичні. Однак за відсутності таких допускається перебування в найпростіших укриттях, але в яких дотримані встановлені вимоги.

Складіть тривожний рюкзак для своєї дитини, у ньому мають бути:

- пляшка чистої води;
- поживні батончики чи снеки в герметичних пакуваннях;
- нотатка від батьків, у якій вказано ПІБ дитини, контактні дані батьків та ближніх родичів (імена, телефони, адреси);
- телефон (за можливості), зарядний пристрій і павербанк;
- індивідуальний набір необхідних ліків, респіратори (запас на кілька днів);
- комплект змінної білизни та одягу; спальник, якщо ними не забезпечує заклад;
- улюблена іграшка або річ.

Також інші речі відповідно до віку дитину (підгузки, дитяче харчування).

Щоразу, аби не навантажувати дитину важкими речами, коли вона йде до школи чи садочка, домовтесь з адміністрацією або вчителем (вихователем), щоб ці речі зберігались у закладі, але у швидкому доступі, аби їх можна було швидко брати під час тривоги.

Попередьте обов'язково медичного працівника школи або садочка, вчителів (вихователів) або адміністрацію, якщо ваша дитина має порушення функціонування щитоподібної залози або алергію на калій йодид. В укритті їм може знадобитись йодопрофілактика, але тільки після офіційної вказівки ДСНС чи органів влади в її потребі.

Необхідно проговорити з дитиною, що в разі ядерної загрози вона певний час залишатиметься в укритті з іншими дітьми. Не залякуйте дитину, але й не прикрашайте події. Поясніть, це важливо для того, аби перекласти небезпеку. Запевніть її, що як тільки небезпека мине, уся ваша родина знову буде разом.

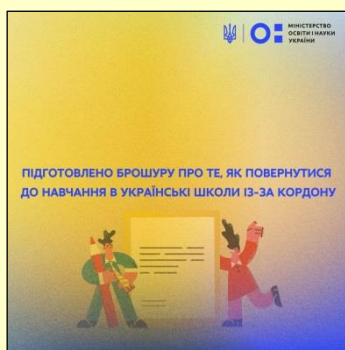
Важливо проговорити цей сценарій також з усіма членами вашої родини.

У разі якщо ви не впевнені у безпечності перебування вашої дитини в укритті закладу освіти у випадку ядерного вибуху, тоді рішення, чи навчатиметься ваша дитина офлайн, допоки є така загроза, ви приймаєте на власний розсуд.

Органи місцевого самоврядування або адміністрація закладу залежно від ситуації можуть ухвалити рішення про тимчасове припинення очного формату навчання у вашій школі.

БРОШУРА ПРО ПОВЕРНЕННЯ ДО НАВЧАННЯ В УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ ІЗ-ЗА КОРДОНУ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/pidgotovleno-broshuru-pro-te-yak-povernutisya-do-navchannya-v-ukrayinski-shkoli-iz-za-kordonu>,

- сайту «Освіта.ua»:

<https://osvita.ua/school/87519/>

За інформацією МОН України офіс віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції у співпраці з Міністерством освіти і науки оновили брошуру про організацію навчання дітей, які вимушені були виїхати за кордон через війну, та повертаються до навчання в українських школах.

Українські діти можуть у будь-який момент повернутися до навчання у своїй школі в Україні та перевестися з однієї форми навчання на іншу (наприклад, з дистанційної на очну).

Брошура містить таку інформацію:

- як діяти у випадку, якщо школа була зруйнована;

- яка процедура зарахування дитини до закладу освіти;
 - як здобувачу освіти продовжити навчання для здобуття повної загальної середньої освіти, якщо під час навчання у 9 класі він був за кордоном.
- Брошуру можна завантажити за [посиланням](#).

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ХРОМБУКАМИ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/cifrovi-devajsi-dlya-osviti-rozpochato-zabezpechennya-zakladiv-osviti-hrombukami-za-pidtrimki-google-ta-yunesko>,

- офіційного вебсайту Комітету ВРУ з питань освіти, науки та інновацій:

https://kno.rada.gov.ua/news/main_news/75927.html

Для забезпечення потреб українських педагогічних працівників розпочалося доставлення хромбуків у межах [домовленостей](#) Міністерства освіти і науки України та компанії «Google». Щоб охопити проєктом якомога більше освітян, які потребують девайсів для організації освітнього процесу, зокрема за дистанційною формою, компанія «Google» прийняла рішення про збільшення розміру допомоги з 43 тис. ноутбуків «Chromebook» до 50 тис. пристроїв.

На початок жовтня близько 10 тис. девайсів отримали перші області, а саме:

- Дніпропетровська – 3 647;
- Донецька – 1102;
- Херсонська – 761;
- Чернігівська – 2273;
- Сумська – 1774.

Педагогічні працівники Луганської області, які нині працюють і проживають на Дніпровщині як тимчасово переміщені особи, отримали частину пристроїв, а саме 120 одиниць. Решту педагогічних працівників планують забезпечити ноутбуками протягом осені цього року.

МОН України разом з компанією «Google», щоб допомогти українським учителям опанувати необхідні цифрові компетентності та освоїти нові девайси, проведуть навчання за допомогою серії семінарів і онлайн-матеріалів, зокрема щодо використання Google Workspace for Education. Однією з таких можливостей є онлайн-курс [«Цифрові інструменти Google для освіти»](#),

проходження якого доступне протягом 2022-2023 навчального року для освітян усіх рівнів на безоплатній основі.

Цей проєкт є продовженням ініціативи «Ноутбук кожному вчителю», а його реалізація стала можливою завдяки домовленостям Міністерства освіти і науки України з компанією «Google» та за підтримки Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури ЮНЕСКО.

Компанія «Google» у межах партнерства з МОН України надає ЮНЕСКО 1,2 млн євро для здійснення навчання 50 тисяч педагогічних працівників на здобуття психосоціальних навичок для забезпечення підтримки ментального здоров'я їхніх учнів. Це є частиною загальної підтримки, яку надає компанія та співробітники «Google» у розмірі понад 40 млн доларів США грошової допомоги та 5 млн доларів у вигляді пожертв для гуманітарних проєктів.

Надано також протягом шести місяців безкоштовний доступ 250 університетам і коледжам до преміальних функцій Google Workspace for Education.

ДЕЛЕГАЦІЯ МІНІСТРІВ ОСВІТИ І НАУКИ КРАЇН ЄС В УКРАЇНІ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/ukrayinu-vpershe-vidvidali-delegaciyi-ministriv-osviti-i-nauki-krayin-yes>,

- сайту «Освіта.ua»:

<https://osvita.ua/school/87532/>

В Івано-Франківську у стінах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника 6 жовтня 2022 року [відбулася зустріч](#) Міністра освіти і науки України Сергія Шкарлета з делегацією міністрів освіти і науки країн ЄС: Латвії, Литви, Естонії, Польщі та Чехії.

На запрошення Сергія Шкарлета в Україну приїхали Міністр освіти і наукових досліджень Естонії Тиніс Лукас, Міністерка освіти і науки Латвії Аніта Муйжнієце, Міністерка освіти, науки і спорту Литви Юргіта Шюгждінієне, заступник Міністра освіти, молоді та спорту Чехії Ярослав Міллер, державний секретар Міністерства освіти і науки Польщі Томаш Жимковскі для обговорення важливих питань освіти та узгодження спільних дій навчання і подальшої підтримки тимчасово переміщених українських дітей в країні Європи.

Міністр освіти і науки України подякував колегам за підтримку України, можливість для українських школярів та студентів, які зараз вимушено перебувають у країнах Європи, продовжувати навчання.

Шкарлет надав колегам інформацію щодо стану освітнього процесу в Україні в умовах воєнного стану, розповів про першочергові потреби для забезпечення сталості освіти та результати міжнародної співпраці.

Сергій Шкарлет наголосив: «За 225 днів війни пошкоджено 2 608 закладів освіти, з них 313 – повністю зруйновані. 50% – це школи. Однак попри жорстоку агресію РФ, українська освіта залишається сталою. Понад 5 млн дітей шкільного та дошкільного віку навчаються та виховуються у школах і садочках. Освітній процес відбувається в професійних закладах, закладах передвищої та вищої освіти, також функціонують заклади позашкільля. Тобто усі ланки освіти працюють у різних форматах – залежно від безпекової ситуації».

Під час заходу учасники обговорили питання інтеграції українських дітей в систему освіти європейських країн, зокрема можливість зарахування набутих знань, навичок, оцінок і взаємовизнання в системах освіти країн ЄС та України, соціалізацію учнів, залучення українських викладачів, які перебувають поза межами України в країнах ЄС, до освітнього процесу.

Міністр освіти і науки України зауважив, що освітнє законодавство країн ЄС трішки відрізняється одне від одного, у цьому проблема синхронізації набуття одночасно освіти за стандартами країн, де перебуває дитина, і освітніми стандартами України. Також Міністр зазначає, що у Польщі законодавство передбачає, що дитина може навчатися онлайн в Україні, але водночас не відвідувати заклади освіти Польщі.

Відповідно до результатів зустрічі за його словами в Україні сформована робоча група з питань синхронізації освітніх здобутків дітей, які перебувають за межами митної території України, та дітей, які навчаються в Україні.

Шкарлет зазначив, що наша стратегічна мета – синхронізувати свій освітній простір з країнами Європейського Союзу. Для цього за його словами домовилися з колегами створити робочу групу з синхронізації освітніх програм, щоб український і закордонні документи про освіту безперешкодно визнавалися в країнах Європейського Союзу.

Обговорили також створення платформи обліку дітей для здійснення моніторингу формату навчання кожної дитини та синхронізації освітніх програм.

У беззаперечній підтримці України вкотре запевнили Міністри країн Балтії, а також заступники міністрів освіти Польщі і Чехії.

За непохитну позицію щодо територіальної цілісності України Сергій Шкарлет висловив вдячність народам Латвії, Литви, Естонії, Польщі та Чехії, а також урядам країн, своїм колегам, за підтримку українських дітей, студентів, освітян та науковців у складний час широкомасштабного вторгнення РФ.

В УКРАЇНІ СТАРТУВАЛА КАМПАНІЯ ДО ДНЯ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/kudi-zvertatisya-po-psiologichnu-dopomogu-v-ukrayini-startovala-kampaniya-do-dnya-mentalnogo-zdorovya>,

- офіційного сайту НУШ:

<https://nus.org.ua/news/skazhy-chesno-yak-ty-kudy-zvernutysya-shhob-otrymaty-psyhologichnu-dopomogu/>

У День ментального здоров'я 10 жовтня 2022 року за підтримки першої леді Олени Зеленської в Україні розпочалася інформаційна кампанія «Скажи чесно, як ти?», що має на меті допомогти громадянам подолати стрес і тривожність.

Можна звертатися для отримання безоплатної психологічної допомоги на такі «гарячі лінії»:

- лінія Національної психологічної асоціації 0 800 100 102 (з 10:00 до 20:00 щодня);
- урядова лінія 1547 (цілодобово);
- лінія міжнародної гуманітарної організації «Людина в біді» 0 800 210 160 (цілодобово);
- Київський міський центр психолого-психіатричної допомоги при станах душевної кризи 044 456 17 02, 044 456 17 25 (цілодобово);
- лінія емоційної підтримки MOM 0 800 211 444 (з 10:00 до 20:00 щодня);
- лінія запобігання самогубствам Lifeline Ukraine 7333 (цілодобово);
- лінія кризової допомоги та підтримки Українського ветеранського фонду при Міністерстві у справах ветеранів 0 800 33 20 29 (цілодобово);
- національна гаряча лінія із запобігання домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації ГО «Ла Страда-Україна» 0 800 500 335 (з мобільного або стаціонарного) або 116 123 (з мобільного, цілодобово).

Також можуть діти, молодь, батьки та вчителі звертатися по допомогу до експертів проєкту психологічної підтримки «[Поруч](#)», корисну інформацію також розміщено на платформі «[Спільно](#)».

До Дня ментального здоров'я заходи реалізуються за підтримки Міністерства охорони здоров'я, Всесвітньої організації охорони здоров'я, Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) та є частиною Всесвітнього дня ментального здоров'я.

КОНКУРС УКРАЇНСЬКО-АВСТРІЙСЬКИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ПРОЄКТІВ НА 2023-2024 РОКИ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/vidkrito-konkurs-ukrayinsko-avstrijskih-naukovo-doslidnih-proyektiv-na-2023-2024-roki>,

- офіційного вебсайту Одеського національного університету імені І.І.Мечникова:

<http://onu.edu.ua/uk/nauka/vidkryto-konkurs-ukrayinskoavstriyskykh-naukovodoslidnykh-proyektiv-na-20232024-roky>

Конкурс спільних українсько-австрійських науково-дослідних проєктів на 2023-2024 роки, що організовує Міністерство освіти і науки України та австрійське Агентство з питань освіти та інтернаціоналізації триває до 21 листопада 2022 року.

Приймаються проєктні пропозиції за всіма науковими дисциплінами та тематичними напрямками.

До участі у конкурсі запрошують науковців закладів вищої освіти, науково-дослідних установ та підприємств.

Для участі в конкурсі потрібно:

- подати супровідний лист (1 примірник, скан-копія не допускається). Вимоги: на бланку установи-заявника, адресований на ім'я заступника Міністра освіти і науки з питань європейської інтеграції О. Шкуратова, текст у довільній формі із зазначенням назви спільного проєкту, пріоритетного напрямку, ПІБ наукового керівника та з переліком додатків. Обов'язково зазначити, що дослідження на тему проєкту не фінансуються з держбюджету в межах інших конкурсів.
- заповнити [форму](#) заявки на участь у конкурсі (2 паперові примірники заявки, скан-копія сторінок з підписами і печаткою від австрійського партнера допускається; сторінки з підписами і печаткою від української сторони – лише в оригіналі). Вимоги: двомовна (заповнюється послідовно українською та англійською мовами в одному файлі). Вимоги до усіх пунктів заявки розміщені у файлі заявки.
- подати лист-підтвердження від австрійського партнера-керівника проєкту (1 примірник; скан-копія листа допускається). Вимоги: на бланку установи-партнера, адресований на ім'я керівника установи-заявника, текст у довільній формі із зазначенням прізвищ керівників

проєкту, назви спільного проєкту, яка має збігатися із назвою проєкту у формі заявки.

- подати акт експертизи на відкриту публікацію матеріалів за темою проєкту (1 примірник, скан-копія не допускається). Вимоги: експертна комісія установи затверджує висновок, в якому зазначається, що матеріали проєктної пропозиції не містять відомостей, заборонених до відкритого опублікування, текст у довільній формі.
- подати CV українського та австрійського наукових керівників проєкту (по 1 примірнику). Вимоги: CV кожного керівника оформлюються двома мовами – українською та англійською, текст у довільній формі.
- Заповнити [Google-анкету](#), до якої обов'язково додати заповнену заявку у форматі *.doc. Google-анкету краще заповнювати після підготовки усіх зазначених документів.

Зазначені документи у зв'язку з воєнним станом подаються учасником конкурсу в електронному вигляді (скан-копії оригіналів у форматі *.pdf) на електронну пошту: i_levytska@mon.gov.ua. Усі перелічені у вимогах документи надсилаються в одному листі одноразово із відповідною назвою листа. Кінцевий строк подання – 21 листопада 2022 року (до 17:00).

Учасник конкурсу, визнаний переможцем за результатами конкурсу, зобов'язаний подати оригінали документів у паперовій формі.

Розглядатимуть організатори тільки ті заявки, що оформлені відповідно до зазначених вимог та були надіслані вчасно.

Етапи відбору:

- перевірка документів на відповідність вимогам конкурсу;
- передання заявок на наукову експертизу;
- проведення наукових експертиз паралельно в обох країнах;
- ранжування переліку проєктів за результатами наукових експертиз обох сторін;
- відбір та затвердження переліку науково-дослідних проєктів для фінансування на засіданні Комісії з питань співробітництва у сфері науки і технологій між Міністерством освіти і науки України та Австрійським Агентством з питань освіти та інтернаціоналізації.

Критерії відбору:

- наукова відповідність, якість та оригінальність проєкту;
- здатність та компетентність тимчасових наукових колективів втілити проєкт у життя;
- можливість проведення спільних досліджень і адекватність наукового методу;
- досвід участі у міжнародних проєктах і майбутній розвиток міжнародної співпраці;
- якість інфраструктури установ, що беруть участь у проєкті;
- участь у проєкті молодих науковців (віком до 35 років);
- можливості практичного використання результатів проєкту.

Фінансування

Фінансування виділяється на 2 роки – на кожен рік окремо. З виконавцями щороку укладають відповідні договори на виконання проєктів. Рішення про продовження фінансування наступного року приймається після розгляду звіту за попередній рік роботи.

Для короткотривалого перебування в Австрії (до 14 діб) в межах затверджених проєктів австрійська сторона сплачує українським дослідникам 100 євро на добу (проживання та добові). Для довготривалого перебування (від 15 діб до 3 місяців максимум) – 1400 євро на місяць. Українська сторона оплачує українським дослідникам проїзд Україна-Австрія-Україна та медичне страхування.

Для запрошених австрійських вчених українська сторона бере на себе витрати, пов'язані з їхнім перебуванням в Україні.

Крім того, договором на виконання (передачу) науково-дослідних робіт між МОН та установою-виконавцем проєкту передбачаються статті витрат на закупку матеріалів та на накладні витрати для підтримки організації, де виконується науково-дослідний проєкт.

Інтелектуальна власність

Науковці з українського боку, зокрема, керівники проєктів, мають вжити усіх необхідних заходів для захисту науково-технічних та промислових цінностей, які їм належать, а також прав інтелектуальної власності. Головна увага приділятиметься тому, щоб у межах співробітництва не відбулося незапланованої передачі українських технологій іншим країнам.

Додаткова інформація

Керівники та основні учасники проєктів можуть подавати кілька заявок. Однак керівники не зможуть отримати фінансування більш ніж за одним проєктом.

Кандидатам на участь у конкурсі з української сторони варто переконатися у тому, що їхні австрійські партнери подали відповідну заявку до Австрійського Агентства з питань освіти та інтернаціоналізації.

На сайті Міністерства освіти і науки України буде оприлюднена інформація про переможців конкурсу у розділі «Наука» → «Європейська та євроатлантична інтеграція» → «Двосторонні наукові конкурси» → «Результати конкурсів».

Поінформовані електронним листом будуть лише переможці конкурсу за вказаною у заявці електронною поштою для подальших кроків.

ВІРТУАЛЬНА ДОШКА ПОДЯКИ ВІД ДІТЕЙ ЗАХИСНИКАМ УКРАЇНИ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/komanda-pidtrimaj-ditinu-iniciyuvala-stvorennya-virtualnoyi-doshki-podyaki-vid-ditej-zahisnikam-ukrayini>,

- офіційного вебсайту Краматорської РДА (військова адміністрація):

<https://kramatorska-rda.gov.ua/news/1665585563/>

Команда проекту «Підтримай дитину» до Дня захисників і захисниць України, який відзначається 14 жовтня, проводить загальноукраїнську ініціативу «Віртуальна дошка подяки від дітей захисникам України».

Ініціатива спрямована на підтримку захисників України, які є прикладом мужності та відваги для дітей.

Долучитися до заходу можуть всі охочі: діти, батьки, педагоги. Дошка буде активною та доступною для розміщення записів до 14 жовтня включно. Далі найбільша електронна листівка буде передана захисниками.

Щоб доєднатися до ініціативи та подякувати тим, хто захищає Україну, кожен охочий може розмістити слова вдячності і підтримки захисникам та захисницям, що щоденно боронять Україну. Приймаються власні малюнки та текст.

Як це зробити?

1. Зайдіть за [посиланням](#).
2. У нижній панелі натисніть + «Додати», з'явиться поле, зробіть допис або додайте матеріали.
3. Фон і текст допису можна змінювати за формою та кольором.
4. Натисніть «Опублікувати».

Допис з метою дотримання інформаційної безпеки з'явиться на дошці для загального перегляду після того, як модератор його підтвердить.

ПСИХОЛОГІЧНО-ЕМОЦІЙНА ПІДТРИМКА ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ ТА ШКІЛЬНИХ ПСИХОЛОГІВ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/dlya-vчителiv-ta-shkilnih-psihologiv-stvoreno-pogliblenij-kurs-iz-psihologichno-emocijnoyi-pidtrimki>,

- офіційного сайту ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України»:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3592318-dla-vчителiv-i-skilnih-psihologiv>

[stvorili-kurs-iz-psihologicjnoemocijnoi-pidtrimki.html](https://osvitoria.org.ua/stvorili-kurs-iz-psihologicjnoemocijnoi-pidtrimki.html)

Громадська спілка «Освіторія» за підтримки Міністерства освіти і науки України та Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) 13 жовтня 2022 року започаткувала безкоштовний курс із психологічно-емоційної підтримки для вчителів та шкільних психологів «Розумію».

Мета курсу допомогти освітянам стабілізувати власний емоційний стан в умовах постійного стресу та війни, а також надати практичні інструменти для підтримки учнівства та батьківства під час адаптації до нових реалій навчання.

Цей курс поєднав теорію та практику психології і нейрофізіології та побудований на дослідженнях від провідних світових експертів і практичному досвіді найкращих українських учителів та психологів, зокрема:

- **Катерини Гольцберг** – дитячої і сімейної психологині, президентки Професійної асоціації дитячих аналітичних психологів;
- **Тетяни Швець** – кандидатки педагогічних наук, заступниці директора з науково-методичної роботи Приватної школи «Афіни» міста Києва;
- **Людмили Стреж** – практичної психологині вищої кваліфікаційної категорії, експертки в галузі дитячої психології, арттерапії та артпедагогіки;
- **Анни Козлової** – докторки філософії в галузі психології, судової експертки, психологині груп психологічної підтримки для дітей, батьків та освітян;
- **Анни Ленчовської** – психологині, директорки Київського освітнього центру «Простір толерантності».
- **Маріам Жозеф** – учительки із Великобританії, співзасновниці The Maze Academy, фахівчині з емоційної підтримки учнівства.
- **Меггі МакДоннелл** – канадської педагогині, переможниці світової премії «Global Teacher Prize» у 2017 році.

Інструменти для підтримки учнівства та батьківства є універсальними. Їх можна використовувати в освітньому процесі як офлайн, так і онлайн.

Серед знань, які здобудуть учасники протягом навчання: як адаптуватись та інтегруватись у новій реальності і допомогти зробити це учнівству, як емоційна компетентність впливає на доросле життя, які існують інструменти розвитку емоційного інтелекту, що робити з емоціями війни та як на практиці допомогти собі і оточенню, що таке арт-терапія та як використовувати її в роботі з учнівством під час адаптації до умов навчання в

школі, як зберігати спокій, покращити своє життя і маленькими кроками наблизитись до стресостійкості, як асертивність впливає на комунікацію, які є можливості для формування власної асертивності.

Навчання відбувається онлайн на платформі О.Університет. Долучитись до курсу можна за [посиланням](#).

Для учасників крім відеоуроків та роз'яснювальних вебінарів, передбачені практичні зустрічі з експертами, на яких можна обмінюватись досвідом, отримувати зворотній зв'язок та поглиблено обговорювати питання та кейси, що виникають під час застосування запропонованих на курсі інструментів та методик.

Після успішного проходження курсу вчителі отримають сертифікат про підвищення кваліфікації на 30 годин.

ПІДГОТОВКА ДО ВСТУПНОЇ КАМПАНІЇ 2023 РОКУ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/shodo-pidgotovki-do-vstupnoyi-kampaniyi-2023-roku>,

- сайту «Всеосвіта»:

<https://vseosvita.ua/news/do-vyshiv-u-2023-rotsi-vstupatymut-v-osoblyvomu-poriadku-76088.html>

Міністерство освіти і науки України інформує, що у зв'язку із повномасштабною війною в Україні та подоланням її наслідків, неможливо провести всі етапи підготовки до вступної кампанії 2023 року у визначені терміни.

МОН України зазначає, що наразі розроблено законопроект щодо прийому до закладів фахової передвищої та вищої освіти у 2023 році в особливому порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, без дотримання вимог законів «Про фахову передвищу освіту» та «Про вищу освіту». Його погодило Міністерство фінансів, Міністерство економіки та Міністерство цифрової трансформації.

Міносвіти повідомило, що документ надіслано на правову експертизу до Міністерства юстиції та на антикорупційну експертизу до Національного агентства з питань запобігання корупції.

Міністерство освіти і науки України зазначило, що після внесення законопроекту до Верховної Ради України оприлюднить проект Порядку прийому на навчання до закладів вищої освіти в 2023 році для громадського обговорення.

МІЖНАРОДНА ІННОВАЦІЙНА ПРОГРАМА «ТРАНСФОРМАЦІЯ ЦИФРОВОЇ ПЕДАГОГІКИ»

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/ukrayina-doyednalasya-do-mizhnarodnoyi-innovacijnoyi-programi-transformaciya-cifrovoyi-pedagogiki>,

- офіційного вебсайту Комітету ВРУ з питань освіти, науки та інновацій:

https://kno.rada.gov.ua/news/main_news/75929.html

В Україні 12 жовтня 2022 року розпочалася міжнародна інноваційна програма «Трансформація цифрової педагогіки», у відкритті якої взяли участь генеральний директор директорату цифрової трансформації Міністерства освіти і науки України Дмитро Завгородній, генеральний директор HP Inc Emerging Countries Group (ECG) Андрій Асташов і голова Ради громадської організації «ЕдКемп Україна» Олександр Елькін.

Наша Україна стала 17-ою країною, яка реалізує цю інноваційну програму, що розроблена за участю Вищої школи педагогічних наук Гарвардського університету та Університету Мічигану, а реалізується завдяки партнерству Академії інновацій та цифрової освіти «Hewlett-Packard» (HP IDEA) в Україні та громадської організації «ЕдКемп Україна».

Ця програма спрямована на розширення цифрового та педагогічного потенціалу освітян. HP IDEA дає змогу почати власний інноваційний шлях та забезпечує належне наставництво, навчання та підтримку, необхідну для розроблення інноваційних проєктів, спрямованих на вирішення педагогічних та цифрових проблем у школах.

У процесі роботи команди створять унікальні інноваційні продукти для закладів освіти, де працюють. Після успішного завершення учасниці й учасники отримають індивідуальні сертифікати та статус партнерів програми.

В Україні інформаційну підтримку програми та формування учасницьких груп здійснює спільнота «EdCamp Ukraine». У першій хвилі заявки на участь у програмі надійшли від 143 освітянських команд.

Перша група із 50 учительських команд розпочала навчання – це пілотні групи лише закладів загальної середньої освіти.

Такі групи формуватимуться на початку 2023 року не тільки із представників і представниць закладів загальної середньої освіти, а й закладів

вищої освіти, центрів професійного розвитку, інститутів післядипломної професійної освіти.

ЗАТВЕРДЖЕНО ТИПОВІ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ ТА КЕРІВНИКІВ ЗЗСО

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-tipovi-programi-pidvishennya-kvalifikaciyi-vchiteliv-ta-kerivnikiv-zzso-yaki-vprovadzhuut-derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>,

- офіційного вебсайту Інституту модернізації змісту освіти:

<https://imzo.gov.ua/2022/10/14/zatverdzheno-tipovi-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-vchyteliv-ta-kerivnykiv-zakladiv-zahal-noi-seredn-oi-osvity-iaki-vprovadzhuut-derzhavnyy-standart-bazovoi-seredn-oi-osvity/>

За інформацією МОН України сучасний учитель та керівник закладу освіти має бути готовим до роботи за новими державними освітніми стандартами в контексті реформування системи освіти, зокрема виконання заходів щодо реалізації євроінтеграційних процесів у галузі освіти, інклюзивного підходу, посилення ролі цифрових технологій в організації освітнього процесу та активного використання технологій дистанційного навчання.

Типові програми підвищення кваліфікації, які затверджено відповідними наказами МОН України підготовлено з метою професійного розвитку педагогічних працівників та керівників закладів загальної середньої освіти:

- [«Типова програма підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти»;](#)
- [«Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти».](#)

Типові програми підготовлено робочою групою, до складу якої увійшли представники Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти», Інституту педагогіки НАПН України, закладів післядипломної педагогічної освіти та вищих закладів освіти.

Програми складаються з тематичних модулів, зміст яких відповідає вимогам професійних компетентностей педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які визначені професійними стандартами за спеціальностями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти».

Суб'єкти підвищення кваліфікації на підставі запропонованих типових програм можуть розробляти власні програми підвищення кваліфікації вчителів та керівників ЗЗСО, використовуючи всі або окремі теми чи модулі.

ПРИСУДЖЕННЯ ПРЕМІЇ КМУ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/uhvaleno-rishennya-pro-prisudzhennya-premiyi-kmu-za-rozroblennya-ta-vprovadzhennya-innovacijnih-tehnologij-u-2022-roci>,

- офіційного єдиного вебпорталу органів виконавчої влади України:

<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-prysudzhennia-premii-kabinetu-ministriv-ukrainy-za-rozroblennia-i-vprovadzhenia-s916-181022>

На засіданні Уряду 18 жовтня 2022 року схвалено [розпорядження](#) Кабінету Міністрів України «Про присудження Премії Кабінету Міністрів України за розроблення і впровадження інноваційних технологій» у 2022 році. Метою розпорядження є відзначення науковців і винахідників за особливі досягнення у створенні та впровадженні у виробництво інноваційних технологій, а також виведення продукції на український ринок.

Премія КМУ щорічна, цьогооріч її присуджено за такі роботи:

«Розроблення та впровадження у виробництво нових екологічно чистих технологій, виготовлення особливо чистої сировини для вирощування галогенідних сцинтиляційних монокристалів»;

«Інноваційна технологія створення препаратів на основі живих бактерій для отримання якісних та безпечних м'ясних продуктів»;

«Розроблення і впровадження інноваційних технологій у діагностиці, лікуванні та прогнозуванні туберкульозу у цивільних і військових із зони Операції Об'єднаних Сил в умовах пандемії»;

«Розроблення та впровадження комплексу інноваційних медико-біологічних технологій для індивідуалізованого оцінювання ризику, ранньої діагностики та прогнозування онкологічної трансформації у постраждалих внаслідок аварії на Чорнобильській атомній електростанції»;

«Створення вітчизняного інноваційного комплексу з серійного виробництва та випробувань радіогідроакустичної системи на базі пасивних ненаправлених буїв».

Звання лауреата Премії присвоєно 34 провідним ученим України.

Розмір Премії відповідно до урядового рішення становить 50 тис грн.

ЧОМУ ВАЖЛИВО ЗАДОВОЛЬНЯТИ БАЗОВІ ПОТРЕБИ ДИТИНИ?

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я: ЧОМУ ВАЖЛИВО ЗАДОВОЛЬНЯТИ БАЗОВІ ПОТРЕБИ ДИТИНИ?

ДИТИНИ НЕОБХІДНІ:

- Безпека
- Любов
- Прив'язаність
- Автономність
- Повага
- Відчуття власної значущості
- Особисті кордони
- Визнання особистих інтересів
- Реалізація творчого потенціалу
- Сплікування

ДЛЯ ТОГО, ЩОБ:

- справлятися зі стресовими ситуаціями у житті
- реалізувати потенціал
- успішно вчитися в освітньому закладі
- реалізуватися на ринку праці як фахівець та особистість

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/psihologichne-zdorovya-chomu-vazhlyvo-zadovolnyati-bazovi-potrebi-ditini>,

- сайту «Всеосвіта»:

<https://vseosvita.ua/news/chomu-vazhlyvo-zadovolnity-bazovi-potreby-dytyny-76357.html>

У межах «Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки» педагоги та психологи телеграм-каналу «[Підтримай дитину](#)» за ініціативою першої леді України Олени Зеленської нагадують про базові потреби дітей.

Рівень особистісного спокою є основою психологічного здоров'я дитини, що дозволяє справлятися зі стресовими ситуаціями у житті, втілити потенціал, успішно вчитися в освітньому закладі, реалізуватися на ринку праці як фахівець та особистість. Психологічний спокій – одне з основних прав дитини. Це невід'ємний компонент здоров'я та гармонійного розвитку, який дозволяє формувати світ, у якому ми живемо. Рівень психологічного спокою дитини є ступінь задоволення її базових потреб.

Незадоволення однієї з цих базових потреб, може призвести до розвитку внутрішніх конфліктів, підвищити рівень тривожності та формувати страхи, порушувати комунікації із навколишнім світом, розвивати невротичні стани та психосоматичні захворювання тощо.

Якщо потреби дитини задовольняють дорослі (батьки, родичі, фахівці тощо), вона розвивається гармонійною особистістю, з цільним світобаченням, переконаннями та самоцінністю тощо.

СЕРІЯ ВЕБІНАРІВ ІЗ ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ «WEB OF SCIENCE»

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/u-listopadi-vidbudetsya-seriya-vebinariv-iz-pitan-vidbudetsya-seriya-vebinariv-iz-pitan-vikoristannya-platformi-web-science>,

- офіційного вебсайту Національного університету «Львівська політехніка»:

<https://lpnu.ua/news/u-lystopadi-vidbudetsya-seriya-vebinariv-z-pitan-vykorystannia-platformi-web-science>

Вчені зможуть узяти участь з 1 до 29 листопада 2022 року у безкоштовних [вебінарах](#) українською мовою, які організовує компанія «Clarivate».

Під час вебінарів розглядатимуть:

- питання роботи із платформою «Web of Science»;
- можливості використання патентної інформації, яка міститься в базі даних «Derwent Innovations Index»;
- актуальні питання розвитку відкритої науки та розширення доступу до результатів наукових досліджень;
- особливості вибору видань для публікації результатів власних досліджень.

Вебінари проведе консультантка з регіональних рішень компанії «Clarivate» Ірина Тихонкова.

Зареєстровані учасники, які прослухають не менше 90% основного часу вебінару, зможуть отримати електронні сертифікати про участь.

Програма вебінарів:

1 листопада

Тема: Пошук та аналіз патентної інформації

На вебінарі йтиметься про можливості, використання бази «Derwent Innovations Index» (DII), яка є однією з 15 баз даних на платформі «Web of Science» і надає доступ до колекції унікальної патентної інформації від понад

50 патентних органів, розглядатимуться доступні варіанти пошуку й аналізу патентів і використання даних у науковій роботі.

Реєстрація за посиланнями:

- 10:15–11:15 bit.ly/3Sxf06Y
- 16:15–17:15 bit.ly/3TJXjlr

8 листопада

Базові можливості роботи в Web of Science Core Collection

Вебінар буде корисним для тих, хто лише розпочинає свою роботу з ресурсами «Clarivate». Йтиметься про контент платформи «Web of Science Core Collection», особливості оновленого інтерфейсу платформи та алгоритм пошуку необхідної інформації.

Реєстрація за посиланнями:

- 10:15–11:15 bit.ly/3Dmmi9g
- 16:15–17:15 bit.ly/3eX7lAP

10 листопада

Тема: Відкритий доступ та відкрита наука (серія «Clarivate науковцям»)

Йтиметься про відкритий доступ та його значення для науковців, аналізуватиметься впливовість відкритих та традиційних публікацій за допомогою баз даних «Web of Science» та «InCites».

Реєстрація за посиланнями:

- 10:15–11:15 bit.ly/3TlBfh0
- 16:15–17:15 bit.ly/3t5Laxi

17 листопада

Тема: Додаткові можливості Web of Science Core Collection

Вебінар присвячений розширеному пошуку (Advanced search) та пошуку в пристатейній бібліографії (Cited References) на платформі «Web of Science Core Collection».

Реєстрація за посиланнями:

- 10:15–11:15 bit.ly/3CVQir5
- 16:15–17:15 bit.ly/3TC4Eni

22 листопада

Тема: Підбір журналу для публікації

Йтиметься про особливості вибору видання для публікації результатів досліджень за допомогою інструментів Web of Science, Journal Citation Reports, Master Journal List, Manuscript Matcher.

Реєстрація за посиланнями:

- 10:15–11:15 bit.ly/3CYRaeE
- 16:15–17:15 bit.ly/3DkUVMF

29 листопада

Дані та метрики Web of Science з різними API від Clarivate (Серія Research Smarter)

Опис: API Web of Science інтегрують найкращі світові дані про публікації та цитування, надаючи дослідникам гнучкість у роботі з високоякісними та нормалізованими бібліометричними показниками. Під час вебінару дослідники зможуть більше дізнатися про варіанти використання API Web of Science та отримання доступу до них.

Реєстрація за посиланням:

- 10:15–11:15 bit.ly/3zqMXPV

ОСНОВНИЙ ЕТАП ДОСЛІДЖЕННЯ PISA-2022

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/zaversheno-osnovnij-etap-doslidzhennya-pisa-2022>,

- сайту «Освіта.ua»:

<https://osvita.ua/school/87647/>

В Україні з 3 по 26 жовтня тривав основний етап міжнародного дослідження якості освіти PISA-2022 – збирання даних у закладах освіти, які потрапили до вибірки учасників. Про це повідомив Український центр оцінювання якості освіти.

Понад 3500 учнів/студентів зі 175 закладів освіти пройшли упродовж цього періоду тестування з трьох ключових галузей дослідження – математики (основна галузь циклу PISA-2022), читання, природничо-наукових дисциплін. А також – тестування з інноваційної для PISA-2022 галузі – креативного мислення.

Збирання даних у межах основного етапу PISA-2022 мало відбутися ще у квітні-травні цього року, однак через широкомасштабне вторгнення росії цей етап у закладах освіти України було відтерміновано до відносної стабілізації ситуації.

Наприкінці літа, коли МОН та УЦОЯО спільно з міжнародними партнерами погодили новий, спеціально адаптований для України графік проведення дослідження з'явилася можливість повернутися до питання проведення дослідження.

В стислі терміни завдяки цьому вдалося здійснити всі підготовчі заходи, щоб у жовтні провести тестування і не втратити останнього шансу на проведення цього циклу дослідження, адже за правилами PISA дані всіх країн учасниць мають бути зібрані до кінця 2022 року.

За планами мирного часу, в основному етапі PISA-2022 від України мали взяти участь понад 7000 п'ятнадцятирічних учнів/студентів, репрезентативно представивши всі регіони країни (окрім АР Крим). На жаль, досягти цього показника в умовах війни не вдалося, і на етапі початку процедур збору даних база учасників містила 5486 учнів/студентів. Однак не всі потенційні учасники з різних причин, зокрема й через загострення безпекової ситуації, змогли взяти участь у дослідженні. Тому в результаті у цьому етапі PISA-2022 взяли участь понад 3500 українських учнів/студентів.

Відбувався даний етап дослідження в умовах війни: учасникам, педагогам і організаторам доводилося долати труднощі, щоб дістатись до закладу освіти, де проходило тестування, переривати тестування, щоб спуститися в укриття під час повітряних тривог.

Наступний етап дослідження – обробка й узагальнення зібраних під час тестування та анкетування учнів/студентів даних. Міжнародний звіт за підсумками оброблення й багатоетапного аналізу даних PISA-2022 з'явиться у грудні 2023 року.

ВИСТАВКОВИЙ МОБІЛЬНИЙ ПРОЄКТ «ПІД ЗАСТУПНИЦТВОМ СВЯТОЇ ПОКРОВИ»

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/u-mon-prezentuvali-vistavkovij-mobilnij-projekt-pid-zastupnictwom-svyatoyi-pokrovi>,

- сайту <https://op.ua/>:

<https://op.ua/news/osvita-v-ukraini/u-mon-prezentuvali-pro-kt-pid-zastupnictwom-svyatoyi-pokrovi>

У приміщенні Міністерства освіти і науки України 27 жовтня 2022 року відбулася символічна подія – презентація виставкового мобільного проєкту «Під заступництвом Святої Покрови», підготовленого Центром досліджень воєнної історії Збройних сил України за сприяння Українського інституту національної пам'яті.

Виставка присвячена історії українського війська – від минулого до сьогодення. На ній представлено короткі нариси про Українських січових стрільців, військові формування доби Української революції 1917 – 1921 рр., Карпатську Січ та Українську повстанську армію, а також становлення ЗСУ, їхню участь у миротворчих операціях ООН, АТО/ООС та наслідки повномасштабного вторгнення росії.

Віра Рогова, заступниця Міністра освіти і науки України відзначила важливість національно-патріотичного виховання дітей та молоді на історичних традиціях українського народу.

Віра Рогова зазначила, що презентація виставки в подальшому буде представлена в закладах освіти різних регіонів України. Заступниця Міністра впевнена, що формування ціннісних орієнтирів учнівської молоді у контексті національно-патріотичного виховання стане запорукою щасливого майбутнього нашої держави.

Ігор Косяк, начальник Центру досліджень воєнної історії Збройних сил наголосив на важливості співпраці Збройних сил України із закладами освіти для здійснення заходів військово-патріотичного виховання майбутніх поколінь українців.

ПОРАДИ ДЛЯ РОЗЛУЧЕНИХ ЧОЛОВІКІВ, ЯКІ МАЮТЬ ДІТЕЙ

За матеріалами:

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/psihologichne-zdorovya-poradi-dlya-rozluchenih-cholovikiv-yaki-mayut-ditej>,

<https://mon.gov.ua/ua/news/pidtrimaj-ditinu-poradi-dlya-tat-na-vipadok-yaksho-voni-daleko-vid-ditini>

Психологи та педагоги надають поради кожному громадянину у межах «Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки» за ініціативою першої леді України Олени Зеленської.

Експерти телеграм-каналу «[Подбай про себе](#)» підготували поради для розлучених чоловіків, які мають дітей, а саме:

1. Виховання дітей – це складний процес, тому треба бути терплячими. Батьківська присутність у вихованні дітей дуже потрібна.
2. Спілкуйтеся з матір'ю своєї дитини. Ваші стосунки із колишньою дружиною не повинні впливати на взаємовідносини з дитиною.
3. У присутності дитини не сваріться з її матір'ю. Дитина не повинна бути свідком з'ясування ваших стосунків.
4. У бесіді із дитиною не перекладайте незадоволення вчинками матері на дитину.
5. Знайте, дитині теж психологічно важко жити, усвідомлюючи, що її мати й батько розлучені.
6. Під час спілкування з дитиною не виявляйте емоцій гніву та розчарування. За потреби забезпечте собі психологічну та соціальну підтримку.
7. Комунікуючи із дитиною, не намагайтеся «купити» її подарунками, аби завоювати любов. Батько має вибудовувати з дитиною міцні довготривалі відносини завдовжки в життя.
8. Прагніть бути для дитини другом, виявляйте свою любов і увагу, коли вона перебуває поруч чи далеко від вас (у телефонних розмовах та листуванні в месенджерах).
9. Намагайтеся щоденно брати участь у житті дитини: контакуйте та вибудовуйте діалог з нею.
10. Виявляйте батьківський вплив на виховання і розвиток дитини – розповідайте про свій погляд на життя, передавайте життєвий досвід.

